

Версії

Передплата на газету
«Версії» триває

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 09584
Ціна на 1 місяць: 4.90 грн. + 90 коп.
вартість оформлення
Ціна на 6 місяців: 29.40 грн. + 2.55 грн.
вартість оформлення

№19 (331) 7.05 – 14.05.2010 року

Темна сила рецепту

2

Хотин захоплено!

18-19

Бережіться білочки... і
лисички

21

Сканворд,
гороскоп, афіша

23

Чернівецьке – стильне

24

Перемозі – 65!

стор. 6-7

АНОНС

Для ветеранів – каша, кіно й концерти

7 травня

■ В усіх школах міста навчання розпочнеться уроком пам'яті «Ніхто не забутий, ніщо не забуте», у проведенні якого візьмуть участь ветерани.

■ З Соборної площі стартує автопробіг, присвячений 65-річчю Перемоги.

8 травня

■ О 13.00 чернівчани запрошуються на Свято духової музики та марш-парад духових оркестрів на Соборну площу.

9 травня

■ Мітинги, присвячені 65-річчю Перемоги, біля меморіалів загиблим у роки II Світової війни розпочнуться о 10.30 в Центральному парку ім. Шевченка, на Садгірському кладовищі та кладовищі на вул. Зелений. Для ветеранів працюватимуть польові кухні із традиційною фронтовою кашею.

■ У Літньому театрі парку ім. Шевченка о 12.00 відбудеться святковий зведений концерт дитячих і дорослих художніх колективів міста.

■ Кінотеатри підготували для ветеранів безкоштовні кіносеанси кінофільмів – «Ати-бати йшли солдати» та «В бій ідуть самі старики», які розпочнуться о 13.00 (кінотеатр ім. Миколайчука) та 14.00 (кінотеатр «Чернівці»).

Безкоштовне таксі

Найбільша чернівецька служба таксі «Свротранс» 9 травня безкоштовно обслуговуватиме ветеранів війни. Аби здійснити безкоштовну поїздку у будь-яку точку Чернівців, ветеран має 9 травня викликати машину за багатоканальним телефоном 585-111.

Чемпіонат України з баскетболу

Фінал чемпіонату України з баскетболу серед чоловічих команд першої ліги відбудеться у Чернівцях 7-9 травня у фізкультурно-оздоровчому комплексі «Олімпія». Змагання розпочинатимуться о 10 годині ранку. Парад-відкриття турніру – 7 травня о 18.00.

Гаряча лінія – 57-19-35

21 травня, у п'ятницю, від 12.00 до 14.00 у редакції газети «Версії» за цим номером «гарячу лінію» з питань пенсійного законодавства. Проведуть працівники управління ПФУ в Шевченківському районі м. Чернівці. Свої запитання ви можете поставити заздалегідь, зателефонувавши до 21 травня в робочі дні до редакції за телефоном 57-19-35.

Погода

7 – 13 травня грим і блискавка

07 травня вночі +13 – +15, вдень +15 – +20...гроза...
08 травня вночі +11 – +13, вдень +14 – +21...здається, на довго...
09 травня вночі +10 – +12, вдень +15 – +18...ллі, як з відра...
10 травня вночі +9 – +14, вдень +15 – +22...теплий промінчик...
11 травня вночі +12 – +15, вдень +17 – +24...а хмари чорні!...
12 травня вночі +12 – +17, вдень +18 – +22...під ногами мокро...
13 травня вночі +14 – +18, вдень +19 – +24...повітря сире...

11 травня **КВАРТАЛ 95** **19.00** **Літній театр**

НОВА ПРОГРАМА!

МБ РІО ЧЕРНІВЦІ

Чернівці, Соборна площа, Будинок культури Майдан Діда Буковина, Верей, СМ, Буковина, Івано-Франківська

ЧОРНИЙ GUZUL

ПРЕДСТАВЛЯЄ:

ВІПУСКНИЙ ВЕЧІР

23 травня 20.00

КІНОТЕАТР «ЧЕРНІВЦІ»

ЧЕРНІВЦІ, С. П. ШЕВЧЕНКА, 10

ТЕЛЕФОН: 57-19-35

Всі підприємства
міста на сайті

www.zolotistorinky.cv.ua

ДОЗВІЛЛЯ

У парку буде боулінг

Цьогоріч адміністрація парку «Жовтневий» планує значно розширити його інфраструктуру. Через кілька місяців тут можна буде кататися на американських гірках, картах і пограти в боулінг.

– Нині на території парку, від початку вул. Гайдара триває будівництво комплексу «Американські гірки» та боулінг-клубу. Роботи виконує ТОВ «Родничок», – говорить директор КП «Парк Жовтневий» Дмитро ГРИГОРИШИН. – За планом комплекс мають ввести в експлуатацію всередині літа. Це дасть змогу зменшити навантаження на атракціони в парку ім. Шевченка.

На території парку ЗАТ «Трансміст» продовжує будівництво кафе «Підкова», яке планується ввести в експлуатацію до кінця року. Цьогоріч буде облаштований також картинговий майданчик для дорослих і дітей. Фінансують

роботи виключно приватні підприємці.

Планується і створення сноутюбінгової траси. Її облаштує ПП «Буковина інтернаціональна», яка виграла міський конкурс на розвиток парку. Тут можна буде кататися на санках, лижах та сноутюбах, як у Горбово

на Герцаївщині. Будівництво розпочнеться у вересні і завершиться до початку зими. Трасу буде розміщено в районі вул. Воробкевича. Планується надавати один день на тиждень для безкоштовного катання дітям, які навчаються у школах, розміщених поблизу.

гроші

Ще на песиків скинемося

Провести у Чернівцях місцевий референдум, на який винести питання про самооподаткування чернівчан для збирання коштів на будівництво й утримання притулку для бездомних тварин, запропонувала сесія міської ради.

Референдум пропонується провести водночас з місцевими виборами.

Робоча група має визначити розмір місцевого податку на будівництво й утримання притулку для бездомних тварин, а також розглянути

доцільність винесення на референдум питання про збільшення розміру місцевого податку на утримання та благоустрій кладовищ, який нині становить 1 грн на рік з одного дорослого мешканця Чернівців.

акценти тижня

«Яка ж темна сила прихована в цьому рецепті!» – так писав ще академік І.Павлов про лікарські приписи, які містять водночас понад 3 препарати

Ліки наступають на людину – експансивно та агресивно. Подивіться, скільки аптек тільки в нашому місті! Торгівля йде безперервно, асортимент різноманітний, а більшість ліків продається без рецептів.

Сьогодні будь-яка людина на власний розсуд може регулювати своє здоров'я без участі лікарів. На грип – антибіотики, на нежить – пелілін, і не розуміємо, що руйнуємо себе, спричиняючи важкі ускладнення. Хімічні препарати, потрапляючи до організму людини, призводять до змін у багатьох органах. Найгірше те, що рекламовані препарати нікого ні від чого не лікують, а лише знімають симптоми!

До того ж, часто вживаються, так би мовити, надлишкові або зі схожою дією лікарські препарати. Наукова назва такого явища – поліпрагмазія (від грец. poly – багато, pragma – предмет, річ або дія), це

одночасне призначення багатьох лікарських засобів або лікувальних процедур.

Одночасний прийом 2-х препаратів спричиняє негативні реакції в 6% хворих.

Коли йдеться про 5 препаратів, негативний вплив зростає до 50%. При 10 препаратах ризик їхньої взаємодії досягає 100%!

Потенційна загроза здоров'ю присутня в 25% усіх комбінацій ліків, які призначаються.

Межа між уживанням ліків та зловживанням ними – дуже тонка. Слід усвідомлювати, що мільйони років організм людини вдосконалює захис-

ні механізми від мікробів та шкідливих хімічних сполук. Завдяки цьому людині як виду вдалося вижити при багатьох глобальних епідеміях. Неконтрольовані ж чи надлишкові медичні препарати руйнують набуті механізми.

Найбільш розповсюджена медикаментозна поліпрагмазія.

У США щорічно госпіталізують до 8,8 млн. хворих, з яких 100-200 тис. помирають через негативні реакції, пов'язані із застосуванням лікарських засобів. На пострадянському просторі в поліклініці пацієнт отримує в середньому 4,5 одиниці медикаментозних препаратів, а у стаціонарах – 7,5. У 75% пацієнтів стаціонарів кількість одночасних призначень складає понад 10 назв медикаментів! За кордоном намагаються більше застосовувати комбіновані медикаментозні препарати. А в нас пацієнти намагаються застосовувати не тільки ліки,

Сталін у Запоріжжі – вшанування винних

Символічна смерть біля пам'ятника тирану

Позавчора на території Запорізького обкому комуністичної партії відкрили пам'ятник «батькові всіх народів» Йосипу Сталіну майже три метри заввишки. Як стало відомо з інформаційних повідомлень, навіть уже сама ця процедура забрала життя людини. Від серцевого нападу під час церемонії відкриття померла пенсіонерка, а ще кільком людям стало погано. Чи не символічно це? А ще запорізькі комуністи пообіцяли силуміно-гранітному Сталіну цілодобову охорону та відеоспостереження.

Натомість Європа таким рішенням подивована. Зокрема, комісар Ради Європи

з питань прав людини Томас Гаммарберг назвав уже саму можливість спорудження пам'ятника Сталіну в Україні дуже невтішним повідомленням. Він вважає, що його поява в Україні, яка потерпала від комуністичного режиму і, зокрема, пережила Голодомор, виглядає як вшанування винних у злочині. «Правда повинна стати відомою. Меморіали зводяться на честь жертв, а не на честь диктаторів», – справедливо вважає Гаммарберг.

Отож, як бачимо, Європа дала цьому факту оцінку. А ми?

Людмила ЧЕРЕДАРИК, «Версії»

А де громадянська позиція

Про намір встановити пам'ятник Сталіну до 65-річчя перемоги над фашизмом запорізькі комуністи заявили ще півроку тому. Наша чернівецька обласна організація Народної партії України одразу ж зреагувала, прийнявши звернення-протест з цього приводу. Але до нас ніхто не прислухався. Тоді виконком нашої обласної партійної організації звернувся до її керівництва з тим, щоби зініціювати відповідну громадську думку довкола такого, як на мене, дуже негативного

факту. На жаль, активної підтримки не було. А хіба так має бути у громадянському суспільстві? Прикметно, що торік перед 70-річчям підписання пакту Молотова-Ріббентропа Парламентська асамблея Ради Європи загалом запропонувала прирівняти злочини комунізму і нацизму. Ми ж цю ініціативу замовчали. Кому цим хотіли догодити?

Михайло РОМАНІВ, голова Чернівецької обласної організації Народної партії України, депутат обласної ради

прописані лікарем, а ще й придбані самостійно.

Тоді як кожне призначення медичного препарату повинне бути ретельно зважене, з урахуванням особливостей його дії та побічних ефектів.

До того ж, у людей похилого віку, ризик виникнення побічних ефектів у 5-7 разів вищий, ніж у молодих. Найбільша кількість смертей через побічний ефект ліків, припадає на вікову групу 80-90 років.

Дуже гостро ця проблема стосується і дітей.

Кількість ліків на хворобу в дітей першого року життя складає 1,42; другого – 2,23. До того ж, дітям до року в середньому виставляється 4,3 діагнозу, до 3-х років – 7 діагнозів, понад 7 років – 9,8. Виходить, що дитина до першого року життя приймає порядку 5,5 ліків, а далі з віком дитини кількість ліків збільшується у геометричній прогресії!

При амбулаторному лікуванні 73,9% дітей першого року життя отримують антибіотики при ГРВІ. Понад 60% дітей до року з діагнозом ГРЗ та ГРВІ отримують імуностимулятори.

Яке ж потрібно мати здоров'я, щоб винести таке навантаження від медикаментозного лікування!

Сергій ЯНЧЕНКО, завідувач оргметодвідділом обласного Центру здоров'я

Від редакції:

Який же вихід? Адже, наприклад, у дитячій поліклініці практично всім дітям при найменшомупочервононігріла виписують антибіотики, навіть, якщо недуга повторюється мало не щомісяця... Чи виживемо?

«Версії» запрошують продовжити цю розмову на шпальтах газети. Чекаємо відгуків як читачів, так і медиків.

кримінал

А я кажу – люміній!

З промислового підприємства на території Садгори невідомі викрали алюмінієві рами на суму 5 тис. грн. Правоохоронці «гарячим слідом» затримали 45-річного та 44-річного чернівчан. Речові докази вилучені.

Урожай на крадіжки

■ Аж з Луківців на Герцаївщині дістався 28-річний молодик до літньої кухні 26-річної чернівчанки. Пожива була вагомою: кольоровий телевизор, аудіомагнітофон, мобільник... Загальна вартість украденого перейшла за 2 тис. грн. Позбутися викраденого «допомогли» співробітники садгирського карного розшуку. Вони ж затримали крадія.

■ 76-річна мешканка Борівців на Кіцманщині свої заощадження – 10 тис. грн – тримала вдома. Як про це дізналася 48-річна односельчанка пенсіонерки, установити слідство. Але саме в неї правоохоронці виявили бабчині гроші.

■ У Старій Жадові Сторожинецького району 49-річний пенсіонер виявив зникнення з його подвір'я двох велосипедів. Як виявили правоохоронці, обидва потягнув 15-річний односелець потерпілого. Обидва велосипеди в нього й вилучені.

■ У Дубовому того ж району зірвали навісний замок з дверей гаража 26-річного міцевого мешканця і викрали за частини на загальну суму 8 тис. грн. Співробітники Сторожинецького РВВС затримали за скоєне 19-ти та 20-річного сусідів потерпілого. Речові докази вилучено при затриманні.

■ 28-річний мешканець Шишківців Кіцманського району виявив, що з гаража на його подвір'ї хтось украв моторолер «Хонда-Такс». Правоохоронці вирахували, що залізного коника звів з двору 17-річний мешканець сусіднього Южинця. Речовий доказ вилучено.

Хто потерпілий?

20-річний власник «Ауді-100», мешканець Опришень на Глибоччині, не впорався з кермом і допустив наїзд на 19-річного односельця, який рухався пішки дорогою. Оскільки про такі травми лікарі зобов'язані повідомити міліцію, правоохоронці з'ясували всю картину ДТП.

У Чернівцях з'явилася вулиця Павла Каспрука

Так назвали частину вул. Канівської – від вул. Сторожинецької до вул. Червоноармійської – вирішила сесія міської ради. Передбачено

провести капремонт із заміною всіх інженерних комунікацій.

Довідка: Павло Каспрук (1940 - 1991) – Почесний

громадянин Чернівців, голова міської ради та її виконкому (1985 -1991). У будинку в цій частині вул. Канівської він проживав понад 11 років.

анонс

Маршируватимуть ліцеїсти

У військовому параді, який відбудеться 9 травня о 9.00 на Соборній площі після покладання вінків та квітів до пам'ятника Перемоги, візьмуть участь військовики Чернівецького гарнізону, прикордонного загону та ГУ МНС. Очолюватиме ходу святкова колона ветеранів.

Уперше участь у святковому марші візьмуть ліцеїсти Чернівецького військово-спортивного ліцею. Аби гідно продемонструвати свої стройові навички, вони понад місяць ретельно готувалися під наглядом командирів. Очікується також участь у параді ліцеїстів із Кам'янця-

Подільського. Завершать ходу юні барабанщиці та зведений військовий оркестр. На площі демонструватимуть військову техніку, покажуть рукопашний бій та стройові прийоми зі зброєю. Школярі представлять виставку фотографій з сімейних архівів.

діти

До табору – без горілки

Голова ОДА Михайло Папів доручив вжити заходи на обмеження доступу сторонніх осіб на територію дитячих оздоровчих таборів.

Аби забезпечити повноцінне оздоровлення та відпочинок дітей на Буковині, Михайло Папів доручив вчасно відкрити оздоровчі заклади, організувати у травні

перевірку готовності дитячих центрів, позаміських закладів оздоровлення та відпочинку дітей області для прийому дітей на оздоровлення і відпочинок влітку, здійснювати контроль за забезпеченням громадського порядку.

З керівниками оздоровчих закладів проведуть семінари-інструктажі оздоровчих за-

кладів з питань профілактики травматизму та упередження нещасних випадків з дітьми, які перебувають на відпочинку в таборах, проведуть тендерні процедури із закупівлі путівок у позаміські заклади оздоровлення та відпочинку дітей, які надаватимуть послуги з оздоровлення дітей влітку цього року.

хабар

Виконавець... на власну користь

У Хотині затримали одного з керівників державної виконавчої служби райуправління юстиції.

Затриманий (держслужбовець 6 кат., 12 рангу) потрапив у поле зору УДСБЕЗ УМВСУ в Чернівецькій області завдяки оперативно-розшуковим даним. Зловживаючи службовим становищем, чиновник систематич-

но вимагав і отримував від хотинчан хабарі за закриття виконавчих проваджень і видачу довідок про відсутність заборгованостей по них. Скажімо, на момент затримання держслужбовець отримав у місцевого мешканця хабар у

розмірі 1,5 тис. грн за закриття 3-х виконавчих проваджень і довідку про відсутність у нього заборгованості по штрафам. Як повідомили в прокуратурі Хотинського району, відносно шахрая відкрито кримінальну справу за хабар і зловживання службовим становищем. З нього взяли підписку про невізід.

кому нал?

Дністровську ГЕС переіменують на Васильківську?

Новодністровськ – місто енергетиків. 1973-го року його збудували на забезпечення потреб працівників Дністровського каскаду гідропоруд та їхніх сімей.

А тепер уявіть на мить, що буде з містом, якщо Новодністровську ГЕС... перереєструють за іншим населеним пунктом. Скажете, таке неможливе?..

Нема диму без вогню: «Інформація, що Новодністровську ГЕС «пропишуть» у Василькові, «просочилася» з оточення нового керівника станції», – розповів голова ГО «Майбутнє України» Руслан ПАНЧИШИН.

Не буду вправлятися в логіці та пов'язувати бентежні чутки з новим керівництвом. Тим більше, не варто розмірковувати кому і навіщо потрібні такі

кардинальні зміни. На орбіті станції обертаються мільйони гривень, тож подібні маніпуляції можуть «ушасливити» не одного чиновника. Та облишимо знахабнілих «чинуш». Уявімо собі, що буде із самим Новодністровськом, адже ГЕС забезпечує основні потреби міста. Тобто, якщо її «пропишуть» в іншому місці, бюджет Новодністровська стане просто сміховинним.

Люди ГЕС не віддадуть?

21-ого квітня новодністровці зібралися на мітинг, а 23-ого відправили звернення до президента і прем'єр-міністра із проханням, аби ті підтвердили чи спростували інформацію про те, що їхнє місто втратить промислового гіганта, заради якого його, власне, й збудували. Відповіді ще не надійшло.

Кажуть, нема нічого правдивішого, ніж чутки. Якщо «витік» інформації стосовно перереєстрації Новодністровської ГЕС підтвердиться-таки, люди обіцяють судитися до останнього, – заявили вони на мітингу.

Емма АНТОНЮК, «Версії»

ПОГЛЯД

Лєри ЯСНИЦЬКОЇ

Булки за кров

або Війна як привід...

9 травня святкують Перемогу. Вшановують хто радянських воїнів, хто вояків УПА, а більшість просто «бухає, бо наші виграли», адже про війну, на щастя, знає лише з книжок і фільмів. Фірми радісно списують на ветеранів безкоштовні булки й соки, проявляючи, таким чином, турботу про старих. Тим часом кілька сотень ветеранів, які ще живі, мало не б'ються, з'ясовуючи, чий воїн, радянський чи націоналістичний, – «справжній герой»; яким має бути патріотичне виховання, хто за Вітю, а хто за Юлю, і єдина спільна скарга – на малу пенсію. Як на мене, щодо того, хто за що воював і хто що здобув, цього річ повну перемогу взагалі має святкувати виключно Росія, чії солдати маршируватимуть на військових парадах в українських містах. Але я не про те...

У відомому дамському романі «Віднесені вітром» є чудова сцена, коли молодь південних штатів рветься воювати з янкі, а старий дід «опускає з небес на землю» запальних хлопців словами: «Війна – це не слава, фанфари й дівчата, що тебе обіймають. Війна – це бруд, кров, воші і черевний тиф»...

Уся Європа відзначає лише День пам'яті і примирення, присвячений мільйонам жертв війни двох тиранів. Якби 65 років тому «карта лягла інакше» і перемогли нас, свято тривало б?

Через кілька років, як би ми того не хотіли, але ветеранів залишаться лічені одиниці, згодом їх, пішаків у грі великих диктаторів, взагалі не стане. Для них, єдиних, це справді свято життя – власного збереженого у крові та бруді життя. Забрати їхнє свято означає забрати чи не єдиний день, коли про стареньких згадують держава й молодь. Але поступово переглянути традиції святкування треба. Аби прийдешні покоління не «бухали» за кров мільйонів.

«Мамы всякие нужны»? або Потрібна мама для непотрібної дитини

Діти зі школи-інтернату виступали на сцені Літнього театру. Серед глядачів у залі сиділа жінка з великим букетом. Один з хлопчиків, Іванко, тихенько сказав: «Це ж моя мама!». Але жінка подарувала квіти... іншій дитині: до свого сина підійти не наважилася... У школі пояснили, що Іванкова мама раніше пиячила, за що її й позбавили батьківських прав, але потім «виправилася» і тепер провідує вже дорослого, 16-річного сина.

Ганна Петрівна сама про- йшла традиційний шлях ки- нутих дітей: будинок малюка, дитбудинок, школа-інтернат. До будинку малюка її здала глухоніма мати, бо не могла виховувати дитину самотужки. Про батька свого жінка нічого не знає:

– Я сама себе виховувала, ні- кому не давала себе скривдити. Пам'ятаю, мама хотіла забрати мене з інтернату. Я жестами показувала мамі, що хочу бути з нею, бо не хотіла її засмучувати, а вголос казала вчителям: «Не віддавайте мене!».

Кажуть, що вихованці сиротинців створюють міцні родини. У Ганни Петрівни вийшло інакше. У 23 народила сина від першого чоловіка, розлучилася. Нині старшому вже 30, у нього двоє своїх дітей. Ганна Петрівна вийшла заміж вдруге за музиканта. Майже у 38 народила Іванка. Чоловік-музикант виявився справжнім «гастро-лером»: Іванко має двох сестер у Чернівцях і брата у Снятині, якими татко ошчасливив інших двох жінок.

– Про свого чоловіка не хочу згадувати. Ми з ним не розлучалися офіційно, але й разом не жили. Нічого про нього не знаю, він помер, мабуть. Дітей «піднімала» сама, пропрацювала на «рукавичці» 21 рік. Іванко навчався у звичайній школі. Мав піти ще й до музичної, фортепіано досі вдома стоїть – єдине, що від чоловіка залишилося. Одного разу Іванко 2 дні прогуляв. Виявилось, що вони з іншим хлопчиком «підробляють»: просили гроші на базарі, вдягнувшись у лахміття. Звичайно, мене викликали до школи, але я не пішла. Коли вчителі прийшли до мене до- дому, ми саме щось святкували

з родичами. Ну, нормально так «святкували», тож я деталь- но «пояснила», чому не піду до школи. Зібрали засідання батьківського комітету, подали до суду на позбавлення батьків- ських прав. Вчителька підтвер- дила, що я не дбаю про сина. Хоча мені потім божилася, що її змусили інші батьки. Як вона могла так вчинити, я ж навіть яблука в її саду збирала!

Про те, що було потім, жінка згадує неохоче, каже «був склад- ний період у житті». Від нього залишилися лише величезні борги за комунальні послуги.

– З боргами я нині майже розрахувалася, залишилася ще тисяча гривень. Ну, від опа- лення відмовилася – батареї повідрізала, воно й так не хо- лодно. Потрохи ремонт роблю. «Калимлю» на 4-ох роботах: мию 2 магазини, аптеку й під'їзд у багатоповерхівці. Неофіційно звичайно. Бо якось викликали до інтернату, аби аліменти на сина платила. А за що мені платити, якщо батьківства по- збавили? Це незаконно!

Материнські права понов- лювати не хочу. З сином я й так бачуся. Не хочу судами «тягатися».

На свята й у вихідні Іванко ходить до мамі в гості. У по- дарунок до 16-річчя він отримав від мамі костюм і «стіл» для друзів.

– А на 18-річчя хочу від- правити його до Євпаторії, вже дізнавалася, що там почому. Ну, щоб у нього все як у людей було. Він у мене взагалі такий заощадливий. Усі діти в інтер- наті витратять швиденько свої гроші, а він береже, на щось складає...

Ганна Петрівна так і не змо- гла відповісти на запитання, про що мріє її дитина. Сказала

лише, що син після школи хоче піти вчитися на «якогось там гіда», аби багато заробляти і до- помогти мамі закінчити ремонт. А ще пообіцяла, що на цього- річному фестивалі обов'язково подарує квіти своєму синові, «ще й сфотографує його»... Усім матерям Ганна Петрівна пора- дила лише одне: любити своїх дітей більше за себе.

Що у мамі головне?

Ми з колегами довго спе- речалися, що в цій історії най- страшніше. Хтось наголошував на прикладі Білорусі, де матерів, які кинули своїх дітей, змушу- ють працювати і оплачувати їхнє перебування в інтернаті, аби ті «не висіли на шиї чесних платників податків», адже кра- ще витратити гроші на власну, а не на чужу дитину. Інші вболі- вали за примусову стерилізацію горе-матерів, згадавши про по- стійних клієнток психікарні та ВІЛ-центру, які кожні 9 місяців народжують чергового дебіла чи інфіковану дитину, залиша- ють їх державі й далі шукають пригод. Ще хтось згадав про дитину як спосіб заробити кіль- ка десятків тисяч у держави за покращення генофонду, а потім відмовитися від неї...

Мене в цій історії найбільше вразило інше. Мама (хоча чи можна так її назвати?) жодного разу не згадала, що дитині по- трібна постійна увага, ласка, добре слово. І що її анітрохи не турбує, а навпаки веселить те, що у свої 16 Іванко не про- читав жодної книжки «аби не псувати зір». Її «матеріальна» любов не передбачає відпо- відальності за свою дитину, певне, тому й не хочеться жінці поновлювати батьківські права. Залишається лише дивуватися тому, що «мамы всякие нужны» залишається аксіомою, адже Іванко з невідомою щирістю розповідає усім, що його мама – найкраща! Мабуть, тому, що вона в нього... просто є. Хоча сама мама свого часу зробила інший вибір, відмовившись від тієї, що її народила...

Лера ЯСНИЦЬКА, «Версії»

З етичних міркувань імена героїв матеріалу змінені.

Шахраїв – на чисту воду!

Вижницький райсуд призупинив цивільне провадження позову вижницької філії «Приватбанку» до вижничанки Штифанишиної. Натомість щодо працівників цієї філії відкрито іншу кримінальну справу – за фактом підробки підписів під кредитними документами. Де ставити крапку у шахрайських схемах банкірів- махінаторів, остаточно скаже суд.

Схема шахрайства, за якою позивалися до п. Ште- фанишиної та її товаришів за нещастям, не нова, але проста й майже геніальна: варто людині потрапити зі своїми даними до поля зору «Приватбанку», як на неї відкривається нова кредитна справа, випускається кре- дитна картка, активізується самими шахраями – і гроші знімаються готівкою. Потім гроші вимагають повернути – здогадуєтесь, хто має це зробити?

«Версії» зіткнулися з та- ким явищем, коли в Чер- нівцях приватівці вимагали повернення неіснуючого кредиту в нашого працівни- ка. Тоді редакція спромоглася поставити їх на місце, але ми зрозуміли, що без потужної підтримки з таким явищем боротися важко.

В історії з вижницькою філією активну позицію за- йняло ВО «Свобода»: – Піс- ля звернення громадянки Штифанишиної та інших потерпілих до нашої орга- нізації, ми пікетували філію «Приватбанку» та передали її керуючій п. Кусяк офіційне звернення з вимогою при- пинити тиск на громадян за сфабрикованими кредитами, – розповів керівник Черні- вецької об'єднання «Сво- боди» Віталій Мельничук.

Але працівники вижниць- кої філії зайняли вічкучаль- ну позицію: за 2,5 місяця – ані пари з вуст на всі звер- нення! А ціна питання вели- чезна: тільки у Вижницькому районі, за словами адвоката,

що веде справу Штифани- шиної, таких, як вона, понад 300 осіб. Переважна біль- шість тих, хто користуються послугами банків, не має елементарної правової та фінансової грамотності. Тож вони часто пускають судовий процес на самоплив і шах- раї отримують гроші, а то й майно потерпілих. Ошукані люди залишаються ні з чим. За деякими оцінками, тільки у Вижницькому районі таким чином «нашкрябано» понад 2 млн. грн. А представники служби безпеки «Приват- банку» просто не встигають проводити внутрішні роз- слідування!

Наразі на допомогу їм при- йшли працівники управління державної служби боротьби з економічною злочинністю УМВС в Чернівецькій області. Як повідомили у ДЗГ МВСУ, удсбезівці спромоглися роз- крити ще таку злочинну схему: за підробними документами знімається заборона на від- чуження нерухомого майна – і у змові з працівниками банку вже заставлене ще раз майно стає заставою при видачі ще одного кредиту. А тут справа не в малограмотних вижничанах: іпотечна установа – контора серйозна! І до суду доведе, і своє відшкодує.

Вл. інф

трагедія

Приїхати додому і...

Весільний кортеж повер- тався з Анниного монастиря біля Вашківців. Від гріхів ніби- то очистилися, спиртне (яке ж без нього весілля?) ще легкості додало, тож швидкість сягнула далеко за 150. Музика, безпе- ревні гудки... І, на своє горе, трапилася цьому весіллячку машина заслуженої людини, голови обласної ветеранської організації.

55-річний чоловік їхав по- мірно, адже з ним у машині були дружина та онук. Не вберіг, не зміг: саме коли пригальмував, повертаючи до потрібної вулиці, одна з машин п'яного каравану, не збавляючи швидкості, врі-

залася у передні дверцята з пасажирського боку. 53-річна жінка загинула на місці. Онук 5-ти років невдовзі помер у Вашківській ЦРЛ. Травми в обох були несумісні з життям, як повідомили в СЗГ УМВС в Чернівецькій області. Наслідки трагедії бачило й багато відо- мих у Чернівцях людей, які приїздили до Вашківців на ви- хідні. Працівники «швидкої» відпоювали свідків ДТП ліка- ми... А як же з цим житимуть молодята?

Колектив «Версій» приєд- нується до тих, хто у ці скор- ботні дні розділив горе Василя Остаповича Юрійчука.

порядок

Комендантська година вже чинна

Чернівецька міськрада ухва- лила рішення про обмеження перебування дітей віком до 14 років після 22.00 та до 18 років – після 23.00 без супроводу батьків або осіб, які їх заміню- ють у закладах дозвілля, ресто- ранах, комп'ютерних клубах, на вулицях тощо.

Такі заклади планують пере- віряти. За продаж алкогольних напоїв і цигарок неповнолітнім власників закладів притяга-

тимуть до відповідальності. Батьків малих порушників штрафуватимуть.

– Хоча чинним законодав- ством не все урегульоване, ва- желів для виконання такого рішення вистачає, – пояснив на- чальник відділення кримінальної міліції у справах дітей управління МВС Микола Бесараб. – Чинні 2 статті Адмінкодексу, одна з них передбачає відповідальність власників і персоналу закладів

за неналежне надання послуг, інша – відповідальність батьків за неналежний догляд за неповно- літніми дітьми.

За словами Миколи Бесара- ба, спочатку роз'яснюватимуть і попереджатимуть. Правоохо- ронці затримуватимуть дитину до встановлення особи на тер- мін до 8 год. Батькам передава- тимуть дітей під розписку. Це матиме добрий виховний ефект і без штрафу.

Історію маленької людини вивчає наука

Чи допоможе це українцю стати непересічним громадянином?

Провінційність – не місце проживання, а стан душі, стверджують «інженери душ». Історію маленької людини красне письменство цікавилось від часів Гоголя й Достоевського, Коцюбинського й Франка. Хто вона, яка вона? Чому саме така? Адже в дитинстві та юності навіть зашкарублий провінціал прагне високого та благородного. А далі – суєта суєт і... запізніле прозріння: життя прожите бездарно.

Чи не тому історією маленької людини – нашою з вами історією, яку, до речі, й пише місцева преса – почали перейматися професійні психологи. Предмет так і зветься – провінціологія, йому лише 14 років. Засновник нової науки – чернівчанин, доцент ЧНУ Володимир КОВАЛЬОВ – виводить провінціологію на міжнародний рівень, веде майстер-класи з цієї дисципліни. На II Українському психологічному конгресі, який щойно відбувся, наш земляк представив провінціологію як міждисциплінарну науку.

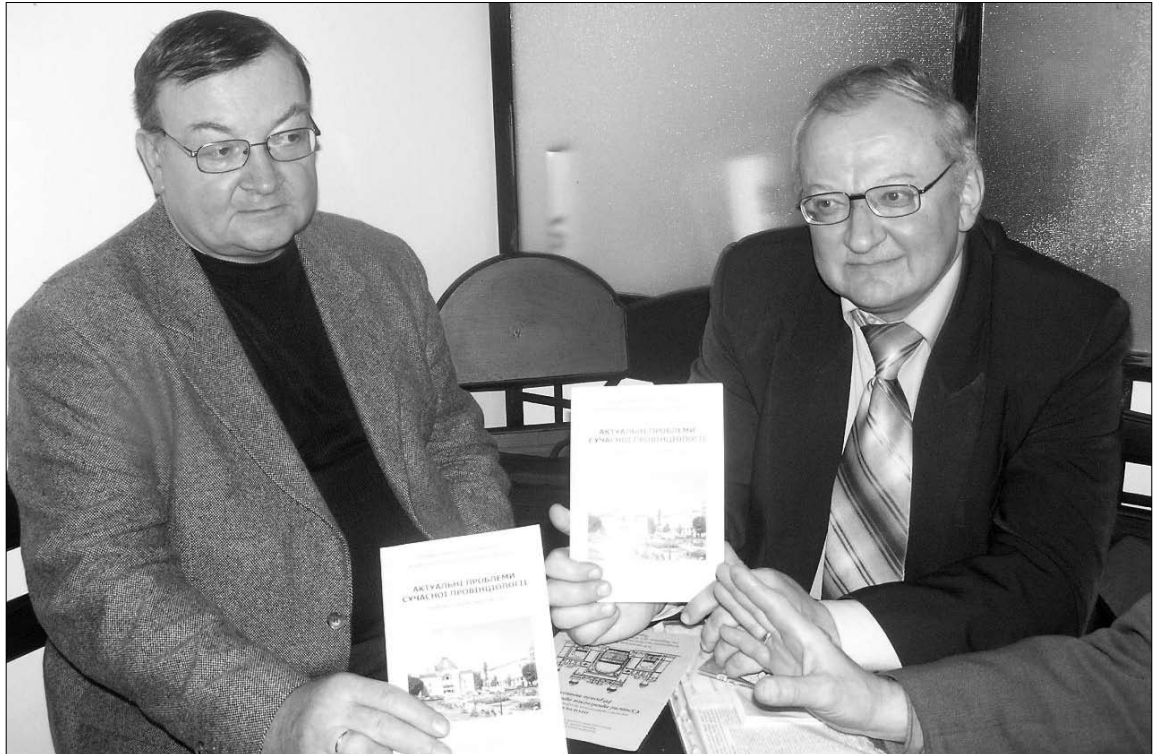
– Серед авторів збірника праць щорічного семінару «Актуальні проблеми сучасної провінціології», презентація якого відбулася у Чернівцях, Івано-Франківську та Києві не тільки психологи, а й політологи та економісти, – наголошує п. Ковальов.

При обговоренні збірника виникла жвава дискусія, наведені моменти з якої, можливо,

середовищі. Боїться виїхати до столиці: інакший ритм життя, більший потік інформації, множинні комунікації – і він почувається беззахисним. Тож свідомо сам себе обмежує.

В.К.: – У збірнику є цікаві статті про економічне підґрунтя та політичні аспекти провінційності. Наша мала батьківщина сьогодні – на межі виживання, попри те, що політики щоразу обіцяють краще життя. Провінціал – це та наївна людина, яка вірить маячні, подані у красивій обгортці. Вона навіть не питає в політиків, де їхні справи, а тільки вірить обіцянкам. Ще й розмірковує: що від мене залежить, я ж маленька людина! Так, я беру хабарі, але ж мій начальник бере ще більше... А там, на горі ще більше зла творять, отже, й мені можна. Така ось викривлена психологія.

Ще одне важливе поняття – обиватель, міщанин. Людина, яка просто існує в цьому житті, не надто замислюючись над тим, для чого вона тут, на

Юрій ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ (зліва) та Володимир КОВАЛЬОВ представляють збірник

доля інтравертного, ранішого художника, беззахисної талановитої людини, життя якої припало на лихі часи, – Наталії Ярмольчук.

До речі, колізія, коли провінціал рветься до столиці, вдало показана в есе одеського психолога-практика М. Простакова «Провінційний і столичний менталітет. Єдність і боротьба ілюзій». Загалом цей збірник не є суворо науковим. Тут багато есе з вільним викладом думок.

Наша реальність невпинно погіршується. За радянських часів звичайну людину за вуха тягнули до високої культури. Було модно «полювати» за книжками. У прайм-таймі показували найкращі спектаклі, зустрічі з цікавими людьми, освітні програми. Тепер – мильні низькопробні серіали. Опустити культуру легше від усього. На Заході, скажімо, є чіткий поділ між елітарною та мас-культурою. Перша дуже дорого коштує. А в нас концерт дуету відомих скрипалів Чоботова і Шапко – 20 грн, зате спів модної зірки під фанеру – мінімум 200!

Ю.Д.: – Диктатура провінційності простежується не тільки у стосунках між державою і людиною, провінцією і центром, а й між державами, які теж поділяються на провінціалів та лідерів. В історії часто траплялося: приходить розвинена цивілізація до більш-менш розвинутого народу із благами своєї культури. І цей народ повільно зникає. А потім – найцікавіше: археологи з'ясовують, що цивілізація, яку поглинули, була вищою за колонізаторську. І в цьому сенсі не можна стверджувати, що провінціалізм – це погано. Але коли нація, об'єднана в державу, постійно орієнтується на те, під кого, грубо кажучи, лягти – під Москву чи Вашингтон, тоді ми не нація і питання нашої державності – це просто питання часу. І не факт, що нас окунують. Нас просто скуплять. І працюватимемо на інші країни. Ми радітимемо, що маємо дачу, машину. Але

те, що ми не нація, зробить нас людьми третього сорту. Та хіба це хвилює обивателя?

І один у полі воїн

Я переконаний, що самодостатня особистість здатна переробити й переродити провінційне середовище. Тобто, якщо хтось починає поводитися правильно, іншим просто незручно поруч – і вони або змінюються, або йдуть геть. Мій знайомий після служби в армії пішов до військового училища. У гуртожитку мешкав із двома хлопцями. Спілкувалися «російською командирською», себто матюками. Але він вирішив позбутися поганої звички. До речі, за свідченням психологів, щоб прищепилася нова звичка, треба від 20 до 60 днів, залежно від темпераменту. Так ось мій товариш «переломив» своїх сусідів, їм стало незручно при ньому матюкатися. Порядні люди тягнуться до самодостатньої особистості, якщо вона порядна. Або ж приклад із заробітчанської історії. На току чоловік поскаржився, що у празькому барі прочитав напис: «Українцям і собакам вхід заборонений». Як це так? – обурювався. – Чому до нас так ставляться? І екстреміст Корчинський провокаційно зауважив: якби чоловік замість обурення в студії взяв пляшку, насмоктав бензину з бензобаку машини, намочив носовичок і, запаливши його, кинув у бар пляшку, а потім зачекав, доки приїде поліція, щоб зробити заяву: він, мовляв, свідомий українець і таким чином висловлює протест проти напису в барі, тоді б нас поважали. Але так може вчинити громадянин, а провінціал тихенько піде геть і буде потім голосно обурюватися поміж своїми.

Ми – слабаки-обиватели

Зрештою, всі учасники обговорення дійшли висновку, що українці є справжніми сільськими провінціалами. Бо

коли людина не вимагає від власного керівництва дотримання закону – зарплати, нормальних умов праці тощо, а хоче, щоб Президент вирішив усі її проблеми, про що можна говорити? Хто нас захищатиме ззовні, якщо ми не можемо змусити, щоб з нами рахувалися у власній державі.

Ю.Д.: – Ось у цьому і є проблема провінційної свідомості. Я буду тихенько красти, гадити і вирішувати свої питання, сподіваючись на Тата. Більшість людей, на жаль, живуть у напівсвідомому стані, із заплученими очима.

Скільки грошей треба для щастя

В.К.: – Як викладач, скажу, що в чималій частині молоді деформована й клішована свідомість. Молоді не розуміють текстів, бо мислять картинками. Вони не навчаються, а відгадують відповіді з тестів. Складний, до прикладу, бунінський сюжет передається так (я це сам чув): він їй запропонував трахнутися, а вона відмовилася, дурепа.

Жіночність і мужність. Порядність і благородство. Сором і совість. Ці слова вишли з ужитку. Бо вони, бачте, ускладнюють життя і не сприяють успіху.

Ю.Д.: – На жаль, головним у суспільстві стало – продати! А скільки треба грошей, щоб бути щасливим? Для жінки щастя – витратити гроші необмежено. Для чоловіка щастя – заробити необмежену кількість грошей. Нам нав'язали торговельні стосунки і матеріальний підхід до життя...

Людмила ЛЕБЕДИНСЬКА, «Версії»

P.S. І ще про один цікавий факт дізналася на презентації збірника. Виявляється, що до університету, який заснував Ломоносов, під конвоем звозили професорів з Києво-Могилянської академії. І вчили вони недорослів українською, бо російської не знали...

Однотимці теж дискутують

змусять читача замислитися. І це вже добре, вважають науковці, бо процес мислення в нашого населення останнім часом викликає дискомфорт.

Юрій ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, кандидат технічних наук, у питаннях провінціології не новачок. Пише на ці теми з 1996-го, показує больові точки практичної провінціології:

– Хто такий провінціал? Це людина, яка живе у містечку чи селі, де народилася й виросла. Життєві ситуації повторюються від дня на день. Вузьке коло, де всі усіх знають і одне одного обговорюють, народжуючи чутки й плітки. Попри це, саме провінціали – кістяк стабільного суспільства. Раніше я розглядав провінційну свідомість як основу здоров'я нації. Однак серед провінціалів – не тільки самодостатні, а й самовдоволені. Звідси виникає тема диктатури провінціалізму (див. «Версії» №13 за 26 березня – ред.). Ментальність і самосвідомість провінціала обмежені. Він звик жити у зрозумілому, знайомому

цій Землі. Зрештою, більшість із нас – пасивні споживачі. Тож, беззаперечно, можна говорити про обивателя не тільки з провінції, а й зі столиці.

Біла ворона краща за чорну?

Ю.Д.: – Як на мене, все залежить від особистості. Коли ти обмежений обстановкою, вихованням, матеріальними можливостями, доступом до культури, то перебуваєш у жорстких рамках. Але й у провінції є творчі люди. Я називаю їх самодостатніми особистостями. Талановита людина завжди має мотивацію для розвитку – свій талант! І вона не боїться бути білою вороною, бо для неї головне – займатися улюбленою справою. Але провінція не любить людей, які вирізняються. Їх травлять і вони, як правило, спиваються чи гинуть з інших причин.

В.К.: – За прикладом далеко ходити не треба: трагічна

Осколок у нозі, а біль – у серці або Партизансько-фронтові спогади

Війна увірвалася в життя людей несподіваним руйнівним смерчем. Перевернула, скалічила та знищила мільйони людських доль. Той біль, який зазнали наші батьки й діди, читачі «Версій» відчують у розповіді Андрія Дмитровича ЗВЕРЄВА, свого часу декана філологічного факультету ЧНУ, директора Чернівецької наукової бібліотеки, ветерана Великої Вітчизняної війни.

«Невоєнне» дитинство

Батькові пана Андрія, унтер-офіцеру, після повернення з фронтів Першої Світової додому вдалося налагодити господарство. Купив клуню, коней, худобу. Проте, коли радянська влада проводила на Східній Україні розкуркулення селян, родину Зверєвих хотіли вивезти з рідної Петрівки. На щастя, начальник, побачивши 5-х маленьких дітей, змилостивився і сім'ю залишили у рідному селі. Щоправда за таку «доброту» довелося заплатити 1000 карбованців. Це були величезні кошти на той час! Батько усе порозпродавав, ще й позичив гроші. Сім'я залишилася ні з чим. Почався голод. Маленький Андрійко нерідко стояв із батьком у черзі за кониною: коли здихав кінь, його вивозили в поле, там на тушу вже чекали голодні селяни...

17-річний юнак із Петрівки, з середньою освітою в «кишені» та мріями про навчання в Харківському інституті журналістики, у перші тижні війни рив окопи під Павлоградом. Але це був тільки початок...

Гість із фронту

– Німці увірвалися до нашого села. Коли починалися стрілянина та вибухи, ми, п'ятеро дітей і батьки, ховалися у підвалі, який зробили самотужки під хатою хати.

Одного вечора несподівано загрюкали у двері. Батько вийшов, а там – переляканий радянський солдат просив допомоги. Батько дав йому прихисток і переодягнув у цивільне. Тільки-но перебрали його, як до хати зайшли німці та вигнали сім'ю на вулицю, – згадує Андрій Дмитрович. – Фашисти звернули увагу на те, що хлопець (звали його Левком) стриженний. Тоді сестра Галя видала його за свого чоловіка. Цього часу трохи далі в нас на очах інші німці розстріляли кількох червоноармійців...

Згодом фашисти вигнали селян із Петрівки. Поневірялися чужими дворами і ми. Зважаючи на те, що родина досить велика, люди нам допомагали. Півроку жив з нами і Левко. До того дня, коли господар, у якого ми перебували,

дізнався, що він – солдат. Тоді Галина допомогла йому дістатися до своїх.

Потім сестра листувалася з солдатом, який запав їй у душу. Батьки вже бачили у ньому майбутнього зятя. Та не судилося... Останні солдатські трикутнички прийшли від Левка з Угорщини, де й спочиває він вічним сном.

Кругом хати – за німцем

– Якось мені випадково потрапила на очі партизанська листівка із закликом іти до партизан. Так я й потрапив до загону ім. Жукова. Ми нападали на німецькі частини, райони, містечка, підривали поїзди, робили засади.

Якось надійшла інформація, що в одному з сіл німець навідується до дівчини. Отримали завдання взяти його у полон. Будучи молодими та недосвідченими, ми гуртом ввалилися до хати, де був німець. Той миттю вибив вікно... та й давай бігати від нас навколо хати! Ми кинулися за ним, та німець утік. Аж потім здогадалися, що треба було на вулиці когось з наших залишити та ловити з обох сторін, а не гуртом з однієї...

За зраду – смерть

Якось мене ще з двома партизанами відправили до залізниці: фіксувати поїзди, що йшли з фронту і назад. Раптом на нас напав цілий взвод мадяр. Мене намагалися захопити в полон. Та я раптом виявився таким «стаєром», що аж гай за мною зашумів! Сам потім дивувався своєму щастю. Всі троє повернулися живими. У загоні провели розслідування: чого це так зненацька нас заскочили. З'ясувалося, що один з наших був зрадником. Його розстріляли просто перед строем. Мене охопили тоді суперечливі почуття: адже цього хлопця я добре знав, воював з ним пліч-о-пліч...

...Взимку ходили в одному лахмітті, у люті морози спали на деревах. Якось, задрімавши, навіть упав з дерева.

На фронті

1944-го наш загін з'єднався із Червоною армією. Після місяця підготов-

ки нас «кинули» на Білоруський фронт. Безліч разів прощався із життям... Часом, ідучи на німців, оглядався сторонами: один товариш упав за мертво, другий, третій... Був випадок, коли ми захопили німецькі окопи. По-господарськи оглядаючи ворожу оборону, ми каска в каску зіштовхнулися з німцями. Це була несподіванка як для них, так і для нас. Усі – і вони і ми – кинулися в різні боки!..

... Нарешті зміг написати додому першого листа, сповістити, що живий. Завдяки цій вісточці, батько припинив виплачувати величезні податки державі. Бо коли один із членів сім'ї воював, від податків звільняли всю родину.

Експеримент лікаря врятував ногу

Одна нічна вилазка відгукується мені й донині, – розповідає пан Андрій далі. – Нас тоді було 11 хлопців. Темна ніч, стрілянина. Ми почали відходити. Тільки-но вийшли на рівне місце у полі, як фашисти пустили ракетниці. Стало видно, як удень. У наш бік полетіли міни. Я впав і відчув немовби опік. Один із солдатів підповз до мене і побачив, що я поранений. А сам я у шоці зовсім не відчував болю! Він тягнув мене 2-3 км до польового госпіталю. Далі – довга дорога на

лікування у військовий госпіталь до Грузії. Постало питання про ампутацію ноги. Але молодий грузинський лікар провів складну операцію за новою, ще не випробуваною методикою. Завдяки його експерименту, я можу ходити. На згадку про той нічний похід у мене в нозі й досі невеликий чотирикутний осколок.

У госпіталі я пробув до квітня 1945-го. Потім дали відпустку на 6 місяців. Та 8 травня вся країна вже вийшла на демонстрації на честь Перемоги. А 9 Травня не забуду, доки житиму!..

Життя після війни

Одразу ж по війні вирушив-таки до Харківського університету. Але шкільний атестат за роки війни загубився. Довелося повертатися додому за підтвердженнями вчителів, що я дійсно отримав середню освіту. Поступив на кафедру російської філології. Навчався разом і мешкав у гуртожитку в одній кімнаті з видатним письменником Володимиром Турбіним.

Під час навчання познайомився із своєю майбутньою дружиною, теж фронтовичкою. 1947-го року одружилися. Її направили на роботу до Чернівців, а я перевівся закінчувати V курс у Чернівецький університет. Так я опинився на Буковині. Відтоді цей мальовничий куточок став для мене рідною домівкою.

Любов КАФАНОВА, «Версії»

проекти

Учням і карти в руки

■ До дня Перемоги учням Чернівців покажуть новий документальний фільм «Дякуємо за Чернівці», знятий за ініціативи «Фронту змін». Автори стрічки записали спогади усіх шести ветеранів, які визволяли Чернівці і дожили до 66-ї річниці визволення міста. У фільмі використана також кінохроніка воєнних років. На жаль, жодний з присутніх на

презентації вчителів історії не зміг поділитися своїми враженнями від фільму, оскільки ще не бачив його.

■ Незабаром чернівецькі школярі отримають також нові фізичні та адміністративні карти області. Необхідність заміни назріла давно: у школах ще й досі послуговуються мапами, надрукованими ще... 1974 року! Карти

вже розроблені, до нового навчального року їх надрукують і роздадуть до навчальних закладів.

■ Приватна клініка мікрохірургії ока «АСС» до кінця року безкоштовно перевірятиме зір малюків до 7 років, адже за статистикою майже 76% дітей нині мають проблеми із зором. – повідомив головний лікар клініки Анатолій СОВБА. Скористатися безкоштовними послугами можна за наявності спеціального акційного

флаєра, який можна отримати у школі або в офісі «Фронту змін» за адресою вул. Головна, 111.

Усі перелічені соціальні проекти для школярів започатковані чернівецьким «Фронтом змін». Очікувалося, що на презентацію завітає начальник міського управління освіти п. Малишевська, але головну освітянку міста журналісти, вчителі, лікарі з невідомих причин так і не дочекалися.

Вл.інф.

Воював за токарним верстатом

Ветеран Великої Вітчизняної Володимир Андрійович Мільковський – людина щира, легка в спілкуванні, активна в усіх сферах життя. Ще й досі у свої 84 працює токарем у Путильському держлісгоспі. Про його долю можна писати роман-епопею.

Війна застала Володимира Мільковського 15-річним учнем токаря на військовому заводі на Донеччині. Після 4-х класів початкової школи Володя пішов здобувати робітничу професію. Коли дорослі фахівці пішли на фронт, учнів, 14-16-річних хлопчаків, поставили до верстатів. Декому доводилося підставляти під ноги дерев'яний ящик, аби діставати до рукоятки верстата, розрахованого на дорослих. Завод випускав суворо засекречену продукцію – зброю. Під гаслом «Все для фронту, все для перемоги!» працювали щоденно півтори, а то й дві зміни, без вихідних.

...Трагічно, але не винятково, як зрештою в багатьох радянських сімей, склалася доля сім'ї Мільковських: батько, Андрій Іванович, як звали його на Донеччині, був австрійським підданим, який у Першу Світову потрапив у полон: залишився тут, одружився, пішли діти... І весь час влада тероризувала Андрія Івановича як нібито австрійського шпигуна. Коли ж 1937-го він нарешті прийняв радянське громадянство, першої ж ночі за ним приїхали НКВД-шники. Ніхто з родини його більше не бачив. Згодом дізналися, що репресований Мільковський помер на Соловках.

Мати, Марія Іванівна, залишилася сама з двома дітьми, Володею та Вірою.

Коли Володимир подорослішав, уже по війні, пішов працювати на шахту. Там і долю свою зустрів: дівчину Оленку з села Плоска на гірській Путильщині. Буковинські дівчата приїхали на донецьку шахту на заробітки. Невдовзі Олена з Володимиром одружилися. А 1955-го, у травні, вже з донькою Аллою, переїхали на Путильщину. Як виявилось, на все життя.

Тут Володимира радо прийняли на посаду токаря тодішньої МТС (згодом її реорганізували в районне відділення «Сільгосптехніки»). Потім разом із зятем, Ігорем Гусенковим, перейшли до автотранспортного цеху Путильського держлісгоспу. Запису «Прийнятий на посаду токаря» в трудовій книжці Володимира Андрійовича виповнилося вже 55 років. Чистого стажу, без пільгових фронтових чи північних!

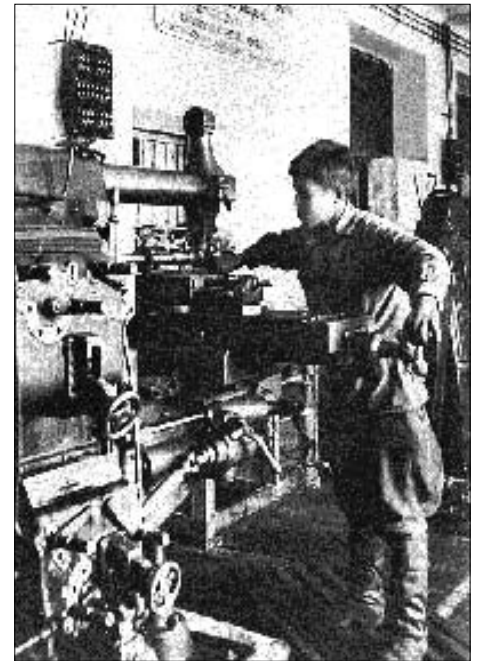
Виросли діти. Донька Алла – старша медична сестра Путильської ЦРЛ. Син Володимир вивчився на лікаря і поїхав на Миколаївщину. Тепер він завідує дитячим відділенням лікарні у Первомайську.

Радують подружжя Мільковських і онуки. Ліда вчителює в Путильській гімназії, викладає біологію. Сергій та Олександр – економісти з вищою освітою.

У Путилі родина Мільковських займає ошатну 4-кімнатну квартиру в так званій «п'ятиповерхівці», зведеній у гірському райцентрі у 80-х роках минулого століття. Олена Юріївна з донькою Аллою та онучкою Лідою – берегині сім'ї. Але не замикаються в межах оселі: разом із мешканцями будинку впорядкували подвір'я, заклали квітники. Має родина й невеличкий город з теплицею, де вирощують всіляку городину.

За багато років сумлінної праці Володимир Андрійович отримав чимало нагород, але найдорожче – те, що йому, представнику мирної професії, надали статус учасника війни. У колективі майстра цінують, підтримують, допомагають чим можуть – із ремонтом житла, лікуванням і придбанням палива. Двічі на рік – на День Перемоги та на День працівників лісу, вшановують Володимира Андрійовича – не задля слави, просто віддаючи найменше, що можна зробити для такої людини.

На вісімдесят п'ятому році не кожний знайде в собі сили, снагу й бажання продовжувати сумлінно працювати. Коли 1995-го організувалося ДП «Путильський лісгосп», Володимир Андрійовичу було вже за 70, але він обійняв посаду токаря. Автотранспортний цех у лісовому

господарстві – це кілька десятків автотранспортних засобів, лісовози й вантажівки, трактори різних марок і призначення. І всі вони потребують догляду. А Володимир Андрійович здатен налагодити будь-який вузол, коли треба, виготовити деталь на замину тієї, що вийшла з ладу...

Життя триває. Невгамовний ветеран щодня крокує до свого робочого місця. Його життєве кредо можна висловити у таких рядках:

Якщо хочеш більше мати, –
То працюй, працюй, мій брате,
Не жалій ні сил, ні рук,
Поки в грудях – серця стук...

Володимир КРАВЧУК, член НСЖУ,
Путильський держлісгосп

СПОМИНИ

«Кожної миті думав: ось там упаду!»

Ветеран із правнуком Олександром

Аж страшно нині все згадати,
Як падали в бою солдати,
А кожен з них хотів ще жити,
Та треба ж звіра вже добити.

Болючими спогадами про війну лягають на папір віршовані рядки ветерана Петра Єденюка. У далекому 1944-му 17-річного юнака призвали до лав Червоної Армії. У складі II Білоруського фронту маршала Рокоссовського Петро Єденюк брав участь у боях за Гданськ (Польща), у форсуванні Вісли, за що й був нагороджений медалями «За відвагу» та «За перемогу над Німеччиною». А повернувся додому тільки 1948-го.

– Петре Пантелеймоновичу, як Ви дізналися про початок війни?

– У селі жодних засобів зв'язку не було, ніхто й не знав про напад чужоземців. Тоді я пас вівці, раптом бачу: налетіла незліченна кількість літаків, тож усі зрозуміли: війна! Незадовго до того між Німеччиною та Радянським Союзом був підписаний Пакт про ненапад. За цей час Гітлер підготував під кордоном війська, але для нас війна почалася несподівано. Тиждень Сталін вважав, що це провокація, хоча німець уже 300 км пройшов углиб нашої території.

Тут у Чернівецькій області тільки за село Шепіт, де стояла прикордонна за-

Петро ЄДЕНЮК (справа) з бойовим товаришем

става, 58 атак відбили. А у Чернівцях відбили 5 наступів і відійшли за річку Прут, бо підмоги не дочекалися...

– Багато Ваших бойових товаришів не повернулося додому?

– Коли ми зайняли Гданськ, наших було 55 у роті, а повернулося тільки 16.

Щомиті я думав: все, ось там упаду! Звідти стріляють, а там міни, снаряди розриваються... Та що тут говорити: бувало, тільки один будинок три рази переходив із рук в руки. Найжахливіші моменти були при форсуванні Вісли. Тоді німецькі літаки зруйнували міст – дуже багато солдатів там загинуло.

«Любїть життя»

Так Петро Єденюк назвав свою поетичну збірку, з якою звертається до своїх рідних, друзів, ветеранів війни – і до молодших сучасників. Він знає цінну людському життю, бо ж один із тих, хто виборов мирне небо над нашими головами. І вірші (їх у збірці 74) пише саме тому, що має що сказати.

Петро Пантелеймонович і сьогодні не байдужий до того, що робиться в нашій Україні:

І коли ще є бажання
Відродити отчий край,
То для рідної країни
Сили й розум ти віддай.

Іванна МАЗУР, «Версії»

Вітальні листівки – ветеранам

Майже 10 тис. чернівчан – учасники бойових дій, інваліди війни отримають до 9 травня вітальні листівки від міського голови та територіальної громади. Листівки доставлятимуть волонтери – учні, студенти та активісти ветеранських організацій. Акція має не лише святковий, але й виховний, і соціальний характер: учні та студенти вручатимуть листівки безпосередньо в руки адресату і матимуть змогу особисто поспілкуватися з ветераном, послухати його спогади, а волонтери ветеранських організацій – візьмуть на замітку проблеми, у вирішенні яких учаснику війни потрібна допомога ветеранської організації.

тиждень, що минає

30 квітня – В Європарламенті запропонували заборонити паранджу в усіх країнах ЄС.

1 травня – Вибух у мечеті в столиці Сомалі Могадішо. Загинуло 20 людей.

2 травня – У центрі Нью-Йорка знайдено вибухівку. На щастя, обійшлося без НП.

3 травня – У турецькому курортному місті Бодрум згорів готель. Загинула 1 людина.

4 травня – В Японії померла найстаріша жителька планети Камі Тіен. Вона не дожила тиждень до свого 115-річчя.

5 травня – В Ірландії та Шотландії знову закрили повітряний простір. Причина незмінна – виверження вулкану в Ісландії.

6 травня – ЄС та МВФ виділили Греції 110 млрд. євро фінансової допомоги на 3 роки.

хронограф

7 травня
1824 – прем'єра у Відні Дев'ятої симфонії Людвіга ван Бетховена. 1999 – уперше з моменту розколу християнської церкви 1054 року Папа Римський Іван Павло II відвідав православну країну – Румунію. 2000 – інавгурація президента Путіна, 2008 – інавгурація президента Медведева. Народився: Йоганнес Брамс, композитор (1833).

8 травня
1945 – у передмісті Берліна Карл-Хорсті представники німецького командування на чолі з генералом Кейтелем підписали акт про беззастережну капітуляцію збройних сил Німеччини. 1984 – олімпійський комітет СРСР відмовився направляти спортсменів на XXIII Олімпіаду в Лос-Анжелесі, у відповідь на бойкот американцями Московської олімпіади-1980.

9 травня
День перемоги СРСР над нацистською Німеччиною, День Європи, День матері. 1913 – на екрани Франції вийшов «Фантомас». 1924 – народився Булат Окуджава, поет, композитор, прозаїк і сценарист.

10 травня
1993 – на вершині Евереста одночасно зібралися 40 чоловік з 9 експедицій – рекордна кількість людей на цій горі. Народилися: Марина Владі, актриса (1938), Владислав Лістьєв, журналіст, телеведучий (1956).

11 травня
1811 – У Сіамі (Таїланд) народилися зрошені близнюки Чанг і Енг Бункери, завдяки яким виник термін «сіамські близнюки». 1916 – Альберт Ейнштейн оприлюднив загальну теорію відносності. Народилися: Етель Ліліан Войнич, письменниця (1864), Сальвадор Далі, художник-сюрреаліст (1904).

12 травня
Всесвітній день медичних сестер. 1933 – народився поет Андрій Вознесенський.

13 травня
1937 – народився Роджер Желязни, письменник-фантаст польського походження. 1956 – радянський письменник Олександр Фадєєв укоротив собі віку. 1981 – на площі Святого Петра у Ватикані турецький терорист Алі Агджа важко поранив Папу Римського Івана Павла II.

Великі груди – до землетрусів

На думку високопоставленого іранського священнослужителя, в землетрусах винні розпусні жінки. Ходжа-толеслам Казем Седігі повідав про це вірянам, присутнім на молитві в Тегерані.

– Багато жінок, які одягаються зухвало, спокушають молодих чоловіків, що призводить до адюльтерів і, як наслідок, до землетрусів, – заявив мулла.

У відповідь на заяву іранського священника у США відбувся День бюстотрясіння – захід, покликаний довести, що розпусні жінки не можуть бути причиною землетрусів. Ідея свята належить 22-річній студентці Дженніфер Маккрейт. Аби перевірити правоту твердження клірика, Дженніфер закликала жінок вийти на вулиці у відвертих вбраннях

і подивитися, чи дійсно це призведе до оголошених іранським кліриком землетрусів. Сама Дженніфер у призначений день одягла сукню з декольте. Брати участь в акції зголосилися понад 200 тис. жінок у США і за межами країни. Утім, багато представниць прекрасної статі відмовилися від демонстрації своєї краси через холодну погоду. Як би там не було, а землетрусу в США опісля такого святкування не сталося.

Гармати проти смороду

Пекін оголосив війну запахам від постійно зростаючих смітєзвалищ, встановивши понад 100 гармат, які розпилюють над смітниками дезодоранти. Спеціальні гармати винайшли працівники Гаоантунського сміттєпереробного заводу на околицях Пекіна після того, як місцева влада вибачилася за неприємні запахи, що надходять звідти, і пообіцяла впоратися з проблемою. Серед інших нововведень – полотно, що поглинає запах, а також машини, що переробляють смердючі гази в електрику.

Гармати, офіційно названі «далекобійні дезодораційні розпилювачі високого тиску», виприскують на сміття, що прибуває на звалище, рідину з екстрактів

рослин. Як повідомляють автори, біосуміш нейтралізує запах сміття, яке потім накривають полотнищами, що поглинають запахи, і ще раз обприскують дезодорувальними речовинами.

Шукаємо нові світи

Найбільший телескоп у світі вартістю понад \$1 млрд. буде побудований у Чилі, що допоможе вченим у пошуку світів, схожих на наш. Телескоп 42 м завдовжки допоможе в пошуку екзопланет (тих, що обертаються навколо зірок), а також у вивченні темної матерії і темної енергії.

Споруду буде зведено на висоті 3060 м над рівнем моря в пустелі Атакама, що найбільше придатна для такого будівництва через низьку вологість і чисте зоряне нічне небо. Телескоп почне працювати 2018-го.

Торік у липні на Канарах

відбулася церемонія відкриття найбільшого у світі оптичного телескопа «Great Canary Telescope». Діаметр дзеркала телескопа – 10,4 м, а площа – близько 84 кв м. «Great Canary Telescope» забезпечений адаптивною оптикою, тобто системою, яка дозволяє динамічно компенсувати спотворення в зображенні (наприклад, сильні вітри призводять до розмитості знімків). Телескоп розташований на висоті 2400 м над рівнем моря. Вартість 7-річного будівництва цього астрономічного інструменту – приблизно 100 млн. євро.

«Критичні роки» у чоловіків

Хаг Джонс, професор андрології з Університету Шеффілда, вважає, що 10% чоловіків, старших 50 років, страждають від «чоловічої менопаузи», або синдрому нестачі тестостерону. У хворих на серцево-судинні захворювання та діабет II типу такі показники становлять 17%.

Після 30 років рівень тестостерону в чоловіків падає природним чином на 1% щороку. При неправильному способі життя зменшення тестостерону може відбуватися набагато швидше. Синдром розвивається, коли яєчка, що виробляють тестостерон, не працюють нормально або коли загальний гормональний фон порушений.

Тестостерон важливий не тільки з огляду на чоловічу потенцію та сексуальний

потяг, але й для підтримки м'язової маси, здоров'я кісток, позитивного настрою й високого рівня енергії. Чоловік може потерпати від перепадів настрою, депресії або дратівливості, збільшення ваги, втоми, болю в суглобах, відсутності сексуального бажання, пітливості, випадання волосся на тілі та обличчі. Чоловіки з низьким рівнем тестостерону раніше помирають.

Професор Джонс упевнений, що низький вміст тестостерону треба лікувати за допомоги ін'єкцій кожні 3 або кожні 10-14 тижнів. Є можливість використовувати пластири, гелі або імпланти з тестостероном. Щоправда, ймовірні і побічні ефекти у вигляді збільшення простати і підвищення рівня червоних кров'яних тілець.

Гвоздика – найкорисніша спеція

В Іспанії вчені з університету Мігеля Ернандеса вирішили з'ясувати, яка спеція найкорисніша для здоров'я. Виявилося, що лідером списку приправ стала гвоздика, адже вона має найбільш яскраво виражені антиоксидантні властивості, а також допомагає поліпшити якість їжі. Серед досліджуваних прянощів були також орегано, чебрець, розмарин і шавлія.

Згідно з результатами досліджень, гвоздика найліпше з-поміж інших трав виділяє водень, пригнічуючи цим процес окислення ліпідів, що може призвести до токсичного ураження організму.

До складу гвоздики входить 15% ефірного масла, яке дуже цінується в медицині як бактерицидний

і ароматичний засіб. За допомоги цього масла лікують метеоризм. А ще гвоздика містить вітаміни А, В1, В2, РР та С, а також мікроелементи: магній, кальцій, натрій, фосфор і залізо. Рослина допомагає швидко відновити сили після нервової та фізичної перевтоми, збільшує об'єм і активність пам'яті. У кулінарії вона потрібна для страв з м'яса, риби та грибів, а також для маринадів, соусів та випічки.

Модні тусовки

Дочка відомого російського модельєра Валентина Юдашкіна, 20-річна Галина, повідомила про заручини з російським мільйонером, 24-річним Русланом Фархєвим. Про це дівчина заявила під час показу колекції віничальних суконь, створених її батьком. На честь заручин молодий мільйонер, який успадкував статки свого батька, подарував Юдашкіній обручку «з каменем вражаючих розмірів». Юдашкіна познайомилася з майбут-

нім чоловіком восени 2009-го. Весілля запланували на кінець літа 2010-го. Однією з перших дівчину привітала Алла Пугачова, яка відвідала показ Юдашкіна.

Всесвітньо відома модель Наомі Кемпбелл і російський мільярдер Владислав Доронін після 2-річного роману вирішили одружитися. Манекениця чекає дитину, і має намір перебратися до Росії. Весілля Кемпбелл і Дороніна – одна з найбільш очікуваних світських подій Росії.

Новий сезон – вищі ціни

«Укрзалізниця» ініціює підвищення вартості пасажирських перевезень на 15% від 1 червня, і ще на 15% від 1 вересня, заявив заступник гендиректора «Укрзалізниці» Микола Снітко. Він наголосив також, що підвищення тарифів на пасажирські перевезення поки що – тільки ініціатива. Востаннє «Укрзалізниця» піднімала тарифи на пасажирські перевезення у червні 2009-го.

Відпочинок у санаторно-курортних установах Криму подорожчав цього року у середньому на 15%. Про це заявив міністр курортів та туризму автономії Сергій Кириленко. Така тенденція характерна для відпочинку

рівнів «економ» та «середній».

– Вартість елітного відпочинку залишилася на рівні минулого року, – сказав міністр.

Зростання цін на путівки Мінкурортів Криму щорічно пояснює зростанням цін на продукти та енергоносії. Натомість Рада міністрів Криму запровадила безкоштовний і безперешкодний доступ відпочивальників і мешканців автономії на пляжі.

Для порівняння: санаторні установи Краснодарського краю Росії виставили на курортний сезон-2010 ціни в середньому на 25% вищі, ніж кримські оздоровниці такого ж рівня.

Пам'ятники – це тільки початок

У Луганську до дня Перемоги з'явилися білборди з Йосифом Сталіним, Шарлем Де Голлем та лідерами антигітлерівської коаліції. За словами нардепа від КПУ, глави Луганського обкому КПУ Спіридона Кілінкарова, плакати в Луганську вивішені за ініціативою ветеранських організацій та комуністів.

На плакаті із зображенням Сталіна написано «Народ-Сталин-Победа!», і розміщені портрети радянських генералів. На плакаті з Шарлем Де Голлем написана цитата французького лідера, присвячена ролі Сталіна в перемозі над фашизмом. На плакаті з фото лідерів антигіт-

лерівської коаліції (Черчилль, Рузвельт, Сталін) написано «Смогли они, сможем мы. Победа будет за нами!».

Раніше луганські комуністи розмістили білборди із зображенням Леніна, який питає: «Ну как Вам живется при капитализме?».

На Донеччині також з'явилися фото вождя. 20 клубних ретро машин на один день приєдналися до колони з 30 російських авт. Разом з росіянами побували біля «Вічного вогню» в Макіївці і поклали квіти до пам'ятника жертвам фашизму в Донецьку. Цінителі ретро прикрасили свої машини портретами Сталіна.

Українців не буде...

Коефіцієнт природного скорочення населення в Україні – найвищий серед європейських держав, заявив заступник міністра охорони здоров'я Валерій Бідний. Демографічні показники значно відрізняються залежно від місця проживання населення: показник природного приросту населення в селах у 1,3-2 рази вищий ніж серед жителів міст. Ситуацію ускладнює урбанізація

міст, яка погіршує здоров'я населення.

Серед причин смертності лідирують захворювання серцево-судинної системи, органів травлення та злоякісні пухлини. І хоча за останні 5 років демографія трохи покращилася – знизилася смертність, збільшилися народжуваність і природний приріст населення, – але до норми їй ще далеко.

Неділя нарцисів

9-10 травня повністю розквітне унікальна Долина нарцисів на Закарпатті. Це єдине місце у світі, де дикі нарциси ростуть на висоті 180 м над рівнем моря. Милуватися цим дивом туристи зможуть кілька тижнів.

У Закарпатті на травень прогноують рекордну кількість туристів. Зокрема,

гості їдуть помилуватися цвітінням сакури, відвідати численні фестивалі. Найближчими днями відбудуться: фестиваль вина – Виноградів, 16 травня, фестиваль гуляш – Мужієво, 6 червня, фестиваль голубців – Чето-во, 4 липня, фестиваль лечо – Бакта, 8 серпня, фестиваль сливового леквару – Геча, 28 серпня.

Статистика Перемоги

Міністр оборони Михайло Єжель заявив, що у військових парадах з нагоди Дня Перемоги в усій Україні візьмуть участь 23 тис. військовослужбовців. За словами Єжеля, в заходах буде задіяно 326 одиниць військової техніки і 14 кораблів.

У свою чергу віцепрем'єр Володимир Семиноженко заявив, що для участі в урочистостях з нагоди Дня Перемоги до України прибудуть делегації з 12 країн, зокрема, з Росії, Словаччини, Польщі, Лат-

вії, Казахстану.

Раніше Президент Янукович доручив міністру оборони Михайлу Єжелю вжити всіх необхідних заходів для того, щоби 9 травня під час проведення урочистих заходів «була забезпечена гарна погода».

Бойова дамочка...

На Дніпропетровщині інспекторам ДАІ довелося боротися з п'яною дамою на мопеді, що їхала зигзагами. Коли її зупинили, вона кинулася на інспекторів, почала битися, кусати правоохоронців і рвати на них форму. Коли ж на затриману вдягли кайданки, вона спробувала ногами вибити лобове скло патрульного авта. Нині їй

загрожує понад 3 тис. грн штрафу, громадські роботи та адмінарешт. Затримана п'яною дамою переконувала журналістів, що інспектор погнався за нею через велику симпатію.

Ще одна жінка в іншому кінці Дніпропетровська з майже смертельною дозою алкоголю в крові на «Фольксвагені» врзалася в дерево – і навіть не постраждала.

тиждень, що минає

30 квітня – В аеропорту «Бориспіль» скасували «зелений коридор».

1 травня – На Першотравневі демонстрації вийшло 250 тис. українців.

2 травня – Президент Янукович доручив уряду вивести з експлуатації ЧАЕС.

3 травня – У День свободи преси оприлюднили рейтинг найбільших її ворогів в Україні. Список очолює генпрокурор Олександр Медведько.

4 травня – На Одещині впав літак АН-2, який проводив сільськогосподарські роботи. Двоє пілотів у лікарні.

5 травня – Дмитро Медведєв доручив Міноборони підготувати план розвитку бази ЧФ РФ в Україні.

6 травня – Президент Янукович отримав запрошення на саміт ООН у вересні.

хронограф

7 травня

1840 – народився Марко Кропивницький, письменник, драматург, актор. 1920 – в ході радянсько-польської війни польська армія і українські частини Симона Петлюри зайняли Київ.

8 травня

1709 – російське військо зруйнувало Запорізьку Січ у відповідь на перехід запорожців на бік гетьмана Мазепи. 1900 – Андрей Шептицький призначений митрополитом Львівським. 1965 – Брестська фортеця, Волгоград, Севастополь, Одеса, Ленінград і Київ отримали звання «місто-герой».

9 травня

1913 – перший політ гідроплана С-10 «Гідро» Ігоря Сікорського. 1944 – військами 4-го Українського фронту звільнений Севастополь.

10 травня

1710 – Карл XII підписав диплом «Diploma assecuratum pro Duce et Exercitu Zaporovienski», яким затвердив Пилипа Орлика гетьманом України. 2001 – Віктор Черномірдин призначений послом Росії в Україні. 1961 – народився Іван Малкович, поет та видавець.

11 травня

1907 – В Києві засноване Українське Наукове товариство. 1912 – народився Михайло Стельмах, письменник. 1944 – Державний Комітет Оборони СРСР ухвалив депортувати кримських татар на схід СРСР.

12 травня

996 – у Києві освячена перша на Русі кам'яна церква Десятинна. 1929 – у Львові створена організація письменників Західної України – «Гроно». 1954 – УРСР стала постійним членом ЮНЕСКО.

13 травня

1849 – народився Панас Мирний, письменник. 1933 – письменник Микола Хвильовий наклав на себе руки. 1975 – Київське «Динамо» вперше виграло європейський Кубок володарів кубків з футболу.

Вперед, у минуле

або Більше, ніж цирк, але менше, ніж війна!

Знайомство:

Учасники боїв – 4 команди, які представляли Україну, Росію, Польщу та Білорусь. Загалом, фест можна умовно поділити на дві частини: власне битви та цивільне життя середньовічних лицарів. Протягом 4-ох днів, тисячі людей були занурені в атмосферу Середньовіччя.

День перший:

Заплановане помпезне відкриття фестивалю відклали: збірна Польщі затрималася на кордоні і не змогла вчасно прибути до Хотина. Тож згодом оголосити фестиваль відкритим довелося без польського гімну. Щоправда, про відсутність колег усі швидко забули завдяки веселим і епатажним реконструкторам з Росії, які досить дивно поводили себе під час звучання гімнів інших держав, а під час власного один із російських лицарів дещо некоректно висловив свої «сумніви» щодо сексуальної орієнтації Путіна. На трибунах цей «вигук-одкровення» сприйняли з гумором та оплесками. Самі реконструктори неадекватну поведінку свого колеги пояснили тим, що «Хлопці пережили важку дорогу, а під час відкриття перегрілися на сонці»...

Під час перших договірних бугуртів (любительських боїв

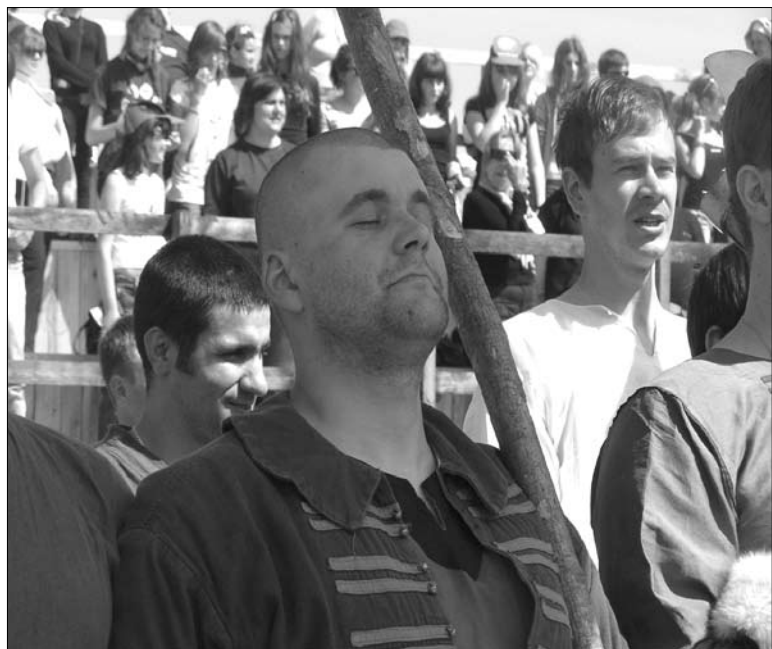

встояв на ногах, той умовно «помер» і не може продовжувати бій. Обладунки, костюми, зброя – все справжнє, відтворене за музейними експонатами та археологіч-

фесій, які на кілька днів перетворилися на середньовічних лицарів, прокинулися з першими променями сонця і розбрелися хто куди. Одні пили пиво в кафе біля фор-

Маленька перерва на виступи колективів середньовічного танцю – і знову бої, але вже цікавіші, 1 на 1. Після них – масові, 21 на 21. Двом білорусам не пощастило: їх із по-

тили, що більшість «наших» бійців російськомовні, але на щастя всі дуже доброзичливі й бадьорі (після виснажливих боїв!). Особливо приязними видалися поляки. Середньо-

учасників фестивалю) одразу стало зрозуміло, хто найсильніший. Найкращі обладунки та зброя були в найчисельнішої команди – збірної Росії. У неформальних розмовах всі учасники сходилися в одному – росіяни виграють.

Перші бої переконали: фестиваль обіцяє бути неймовірним. Армії бійців в обладунках, які важать понад 35 кілограмів, з важкою зброєю кидалися одна на одну. Правила тут прості – хто не

ними знахідками. Масштаб видовища вражав.

Після боїв із шатрів, де відпочивали натомлені лицарі, доносилися гучні тости та веселі пісні, а на сцені виступав гурт «Самі свої». Публіки, на жаль, не було, але продавці чаїв та обідів в один голос переконували: «Завтра натовп піде»...

День другий:

Студенти, бізнесмени, педагоги й люди інших про-

теці, інші фотографувалися з туристами, хтось готував зброю до майбутніх боїв...

Після ранкового концерту гурту «Чумацький шлях» відбулися бої 5 на 5 (1/8 фіналу).

раненнями забрала «швидка». Росіяни впевнено лідирують.

Після вечірніх договірних бугуртів ми взяли гітару і пішли з друзями до шатрів лицарів. На жаль, поміча-

вічна романтика біля фортеці під зірками навпроти ватри до офіційної програми не увійшла, але запам'яталася найбільше.

Закінчення на стор. 19

Вперед, у минуле

або Більше, ніж цирк, але менше, ніж війна!

Закінчення. Поч на стор 18

День третій:

Концерти, бої, знову концерти... Юрби туристів, операторів та середньовічних героїв перемішалися в один

великий метушливий натовп. Туристи згрібають з прилавків каски, мечі та прикраси. Російські торговці збувають свій крам за захмарними цінами, українці ж оцінили свій товар удвічі, а то й утричі дешевше.

Біля входу до фортеці – недорого, але дуже смачна польова кухня, трохи далі – чай за 15 (!) гривень від «купців» з Києва. Якби не «грізні» побоїща, фестиваль нагадував би метушливий середньовічний ярмарок.

З клунками, повними покупок, рушили до готелю. Сервіс по-хотинськи неприємно вразив – в одному з готелів в центрі Хотина в туристів вимагали залишати на ніч паспорти у черговій. Ті обурилися. Бабуся-ресепшн вигнала незадоволених приїжджих відбірною лайкою, погрожуючи викликати міліцію. Одні шукали іншого готелю (їх у Хотині аж 3!), інші сунули до наметового містечка неподалік фортеці.

День четвертий:

Фінал. Перемогла російська збірна. Українці – на другому місці. Під час нагородження російські бійці в один

голос дзвінко заспівали пісню «Не смотри ты по сторонам, оставайся такой как есть...» «Погано співають», – скаржиться здивована полячка,

Власне хотинчан на фестивалі майже не було. 65 гривень за квиток – захмарна ціна для місцевих мешканців. Та й про «визначні місця» Хотина до-

що сидить поруч. «Зате як смішно!», – відповідаю я.

Один реконструктор з Петербурга радить святкувати завершення фесту у тьоті Мусі. Кажуть, за день жінка продає двісті літрів самогону...

бре знають навіть найнижчі соціальні верстви.

Цих двох чолов'яг ми зустріли в парку. Бідологи «стріляли» грошей на самогон. «Муся по 6 гривень дає», – пояснили вони.

Анонс:

22 травня у Львові на стадіоні «Україна» відбудеться рок-фестиваль «Stare Misto».

Першим хедлайнером фестивалю стане найпопулярніша українська рок-група «Океан Ельзи», яка презентує нову концертну програму, що триватиме понад 2 години. Вона поєднає у собі пісні з нового альбому «Dolce Vita» та добірку найвідоміших хітів О.Е. До речі, саме Львів стане першим українським містом, який «Океан Ельзи» відвідає у рамках річного концертного «Dolce Vita»-туру.

Всесвітньо відомий музикант та композитор Goran Bregovic зі своїм оркестром стане другим хедлайнером фестивалю. Це буде перший виступ легендарного виконавця в Україні за останні 5 років. За словами організаторів, 22 травня – єдиний день з вихідних у травні-липні, який був вільним у розкладі маестро. У Львові Горан презентує нову півторагодинну концертну програму «Alcohol», яка складатиметься з найвідоміших композицій за останні 30 років його творчості.

Національний Кредит Банк

ЗМІНИ НА КРАЩЕ

БАЛУЄ

НАДІЙНІ ДЕПОЗИТИ ПІД ВЕЛИКІ ВІДСОТКИ

для фізичних та юридичних осіб

24

РІЧНИХ В ГРИВНІ

12

РІЧНИХ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ

УВАГА, АКЦІЯ!

ДАРУЄМО ВІДСОТКИ!

ПОКАЖІТЬ ЦЕЙ КУПОН МЕНЕДЖЕРУ ТА ОТРИМАЙТЕ ДОДАТКОВО 1% РІЧНИХ ЗА ВСІМА ДЕПОЗИТНИМИ ПРОГРАМАМИ БАНКУ З 1 КВІТНЯ ПО 1 ЧЕРЕНЯ

ПАТ «Банк Національний Кредит»
м. Бажачів, вул. Першого Травня, 17
(05749) 208 85

Візьми дзеркало... і постав собі діагноз

Що ви бачите у дзеркалі? Своє обличчя? А от давні китайці вже понад 5 тис. років тому бачили на обличчі віддзеркалення здоров'я. Та й на сучасний погляд, навряд чи можна мати квітучий вигляд, коли в середині у тебе не все добре. У творі Лопе де Вега «Собака на сіні» один з героїв промовляє: «Здоров'я із красою нероздільні!». Але китайці думали менше про красу, ніж про здоров'я, коли поділили людське обличчя на п'ять зон і навчилися за їхнім станом ставити діагноз – до речі, доволі точний.

Лоб

За канонами китайської медицини, чоло концентрує стихію Вогню. Вона відповідає за роботу серця й тонкого кишечника, за стан розуму й духу.

Оглядаючи лоб, шукайте будь-які зміни кольору. Почервоніння та велика кількість видимих судинок свідчать про проблеми із серцем. Лоб темніший за все обличчя – має проблеми з травленням, може, поки незначні. Ви схильні до стресів та сильних емоцій? Не дивуйтеся, коли на лобі виступає багато зморшок і утворюється складка між бровами.

Коли побачили, що в когось лоб набрав зеленкувато-блакитного відтінку – можна очікувати в тієї людини серцевого нападу. Надто коли голубий відтінок чола супроводжується серцебиттям, запамороченням в голові, важким диханням, болем у лівій руці.

Ніс

Це уособлення стихії Землі, яка відповідає за роботу шлунка, селезінки та підшлункової залози.

Несподівано вискочив прищик на кінчику чи на біч-

ній ділянці носа? Не все так безневинно, як здається. Це свідчення про якийсь розлад травлення. Згадайте, що їли напередодні. Гостре, солоне, смажене, жирне? А, може, шоколадку? Коли відповідь хоча б на одне з цих питань позитивна, то, можливо, проблема тільки у складі харчування. До речі, поява на перший погляд невеличкого прищика може супроводжуватися діареєю або запором.

Червоні судини й плями на перенісці можуть свідчити про зловживання спиртним або про стрес, який також впливає на травлення.

Підборіддя

Ця ділянка віднесена до стихії Води, а з нею асоціюється робота нирок і сечостатевої системи, а також гормональної системи та залоз.

Почервоніння, подразнення, лущення, потемніння чи навпаки посвітління ділянки навколо рота й підборіддя може «викривати» проблеми з цими органами. Вугри на підборідді говорять про гормональний дисбаланс: організм надлишково виробляє естроген або тестостерон. Це може супроводжуватися нерегулярними менструаціями в жінок і

простатитом у чоловіків.

Дуже важлива й ділянка від носа до верхньої губи. В жінок вона «контролює» стан матки та яєчників, в чоловіків – стан простати й геніталій. Горизонтальні зморшки, лущення або зміна кольору на цій ділянці можуть сигналізувати про серйозні проблеми в органах репродукції.

Давні китайці вважали, що люди з маленьким підборіддям генетично схильні до слабких нирок і проблем у сечостатевої системі. Звичайно, це не означає, що невеличке підборіддя обов'язково свідчить про хвороби в цій галузі, це лише попередження.

Права щока

Ця ділянка співвідноситься з Металом і відповідає за роботу легень і товстого кишечника.

Проблеми з цими органами відбиваються у вигляді зміни кольору, лущення й про-

блем шкіри на правій щоці. Невеличкі прищики, почервоніння чи лущення можуть попереджати про застуду та й більш серйозні проблеми з легенями.

В людей, що мають схильність до респіраторних алергій чи астми, часто появляється екзема або ділянка із зеленкувато-блакитним відтінком саме на правій щоці. Коли ви це помітите, можете вчасно попередити напад алергії чи астми.

Ліва щока

Ця ділянка, відповідна до елемента Дерево. Вона відповідає за роботу печінки та жовчного міхура, а також нервової системи.

Видимі капіляри й почервоніння, надто розташовані близько до крил носа, говорять про можливе запалення та застій у печінці. Жовта пляма під лівим оком свідчить або

про камені в жовчному міхурі, або про високий рівень холестерину й тригліцеридів, які виробляються саме печінкою та жовчним міхуром. Проблемні плями на цій ділянці обличчя можуть свідчити також про нестабільний емоційний стан: тривожність, гнів, депресію. Видимі венки, почервоніння або висипи на лівій щоці сигналізують і про високий тиск, і про прихований гнів.

Організм людини має багато можливостей попередити свого власника про неблагополуччя зі здоров'ям. І не чекайте, поки виникнуть болі: це свідчитиме про те, що хвороба або вже задавлена, або загострилася. Дослухайтеся до внутрішніх відчуттів і придивляйтеся до своєї зовнішності – та й до обличчя дорогих вам людей. Така уважність може попередити багато неприємностей.

Микола ЯРОСЛАВСЬКИЙ, лікар

дилема

Чи можна вважати каву наркотиком?

Наркотичним речовинам властиві три ознаки:

■ ефект поступового звикання,

■ утворення фізичної залежності,

■ утворення психологічної залежності.

Поступове звикання

Тестовим є запитання: «Чи потрібна вам для досягнення звичного ефекту щоразу більша доза?»

Відповідь очевидна: Навіть коли людина за день може пити каву частіше, разова доза не збільшується. Тобто, кожна філіжанка кави впливає на мозок так само стимулююче, як і та, що випивається уперше.

Маємо 1:0 на користь кави.

Фізична залежність

Тестове запитання: Чи можете ви обійтися без кави?

Основна маса прихильників кави цього не відчуває, але, поважаючи істину, треба сказати,

що така залежність все ж таки трапляється. Відмова від кави та відсутність її в раціоні кавомана протягом 12-24 годин може призвести до головних болів, втомлюваності, пригніченого настрою, неможливості зосередитися.

На жаль, рахунок зрівнявся: 1:1.

Психологічна залежність

Останній за часом виникнення і, звичайно, найважливіший чинник. Тестове запитання звучить так: Чи готова людина на все задля отримання чергової дози?

Зізнаємося, що про вбив-

ства через філіжанку кави нічого не чули.

Таким чином, маємо рахунок 2:1.

Тож з наукової точки зору кави не наркотик, із чим вас щиро вітаємо.

Але зізнаємося в одному: навіть коли б каву визнали наркотиком, позитивність її іміджу від цього не втратилася б! Задля експерименту знайдіть в Інтернеті якусь статтю про шкідливість кави і почитайте коменти до неї. 99 думок зі 100 – у найкращих традиціях Станіславського: «Не вірю. Пив, п'ю і питиму!»

Дмитро ЦАРЕНКО, Інтернет-оглядач «Версії»

Сказ – хвороба смертельна. Стовідсотково

Сказ – гостре інфекційне захворювання. Його стовідсоткова летальність становить величезну небезпеку для людства.

Хвороба реєструється в більшості країн світу, але для ста з них – із населенням у 2,5 млрд. чол. – вона є загрозою постійною. Щорічно від сказу тут гине понад 50 тис. людей і більше 1 млн. тварин.

Крім того, за даними ВООЗ, ця інфекція за економічними збитками посідає 5 місце серед інфекційних захворювань.

Ніхто не гарантований

В Україні епідемічна ситуація зі сказу протягом 10 останніх років залишається нестійкою: реєструються переважно поодинокі випадки захворювань людей на сказ, які закінчилися летально. Таких трапилося 29 випадків у 14 областях.

Основними джерелами зараження людей сказом є коти та собаки. Хоча на сказ хворіють ще й вовки, лисиці, куниці, тхорі. Іноді уражаються цією хворобою косулі, дикі кабани, зайці, їжаки, білки.

На Буковині загроза нових випадків існує постійно, оскільки захворювання тварин на сказ – як диких так і домашніх – реєструється на території нашої області щороку, причому в усіх районах області та в обласному центрі. Не можна заспокоїватися тим, що на Буковині випадків сказу в людей не було: хворі тварини мають схильність покидати місце постійного проживання. А та ж лисиця, наприклад, здатна за день здолати до 30 км!

Особлива небезпека в тому, що хвороба не виліковується.

Тварина змінила поведінку?

Періодично, найчастіше восени та навесні, серед звірів виникають

спалахи сказу. У хворих диких тварин зникає острах перед людиною. У домашніх тварин теж змінюється поведінка: агресивні зазвичай особини стають лагідними, спокійними, байдужими, а спокійні, – навпаки, агресивними.

Зараження відбувається, коли слина інфікованої вірусом сказу тварини потрапляє в місця укусів чи подряпин, на пошкоджені ділянки шкіри та слизові оболонки. Прихований (інкубаційний) період від зараження до перших проявів хвороби може тривати від 15 днів до року, але найчастіше – 1-3 місяці. Чим ближче місце укусу до центральної нервової системи (голова, обличчя, шия, руки), тим коротше інкубаційний період.

Недуга починається зі значного збудження, занепокоєння, відчуття тривоги, болю в місці покусу. Потім з'являються спазми м'язів глотки при погляді на воду, від шуму, яскравого світла. Поступово ознаки ураження центральної нервової системи наростають, настає параліч і смерть.

Сказ треба попередити

Ліки від сказу ще не знайдені, та існують надійні засоби його попередження. Перш за все, це – своєчасні профілактичні щеплення. Кожний

потерпілий від укусів (або заслинення) тваринами, повинен негайно звернутись до лікаря-рабіолога (травматолога), який призначить належний курс антирабічного (проти сказу) лікування.

За перший квартал нинішнього року за медичною допомогою після укусів тварин в нашої області звернулося 255 осіб, проте працівники СЕС вважають, що це – щонайменше десята частина від справжньої кількості покусаних.

Якщо вас покусала дика або свійська тварина, її слід не вбивати, а впіймати та ізолювати. Від результатів ветеринарних спостережень за її поведінкою протягом 10 днів залежить тривалість курсу щеплень.

Застерігайте всіх, особливо дітей, від неконтрольованих контактів з тваринами, насамперед, безпритульними. Своєчасно (не менше 1 разу на рік) робіть щеплення від сказу домашнім улюбленицям.

У випадку контакту чи при укусах будь-якими тваринами одразу ж звертайтеся до:

- травматологічного пункту лікарні швидкої медичної допомоги по вул. Фастівській (м.Чернівці) ;
- центральних районних та дільничних лікарень;
- фельдшерсько-акушерських пунктів.

Ірина КОВАЛЕВСЬКА, завідувачка відділом особливо небезпечних інфекцій ОблСЕС

домашній психолог

«Гумка» зітре негативні почуття

Світ має властивість ускладнюватися та приносити гострі проблеми. Тому треба вчитися не піддаватися стресам.

Сьогодні Анна Лосева не тільки розповість читачам «Версій» про техніки, які допомагають звільнитися від негативу, а й запропонує прийоми конструювання позитивної дійсності.

Почуття – енергія, яка вирішує все

Усе базується на точному знанні про те, як відбувається спілкування між людьми. Науковці стверджують: люди на спілкуються вербально (словесно) і невербально. Через слово передається 38% інформації, не вербально – 62%. Ми завжди звертаємо увагу на слова, і майже ніколи – на почуття, які ними спричиняються. А дарма!

Слова апелюють до мозку, а почуття передають людині енергію душі без розмірковувань, і, підкреслю, почуття передаються на будь-яку відстань миттєво. Але ви не завжди зможете описати їх словами.

Проведіть експеримент: згадайте будь-яку людину, з якою мали конфлікт. Пригадайте не слова й події, а почуття. Згадайте їх усі – негативні й

позитивні. Головна мета будь-якого конфлікту – не припинити сварку, а миттєво звільнитися від негативних почуттів.

«Гумка»

Метод «гумки» доволі простий. У вас сталися неприємності? Проблеми на роботі, чи з близькою людиною? Згадайте позитивні події з минулого, пов'язані з об'єктом ваших потрясінь. Наприклад, начальник вас похвалив. Пригадайте точні слова «Ви молодець!», «Чудова робота!» тощо. Ці слова і будуть вашою «гумкою». Це ті ж самі «ключові слова», тільки позитивні. Подумки повторювати їх треба тоді, коли проблема турбує вас найбільше та може спровокувати на негативні почуття. «Гумка» блокує ці почуття, замінюючи їх на почуття з минулого, не даючи негативу поширитися.

Ось приклад. Мати та незаміжня донька жили разом. Вони любили одна одну, але постійні сварки привели до того, що жінки останнім часом взагалі не розмовляли одна з одною. Донька навіть запропонувала розмінити квартиру. «Гумка» для матері звучала так: «Вона у мене найкраща». Ця фраза викликала реальне позитивне почуття і повторювалася кожного разу, коли виникала тривога за дівчину, за її долю або під час контакту з донькою. Через тиждень до родини повернулася колишня гармонія.

Конструювання дійсності

Іноді «гумкою» можна досягти того, чого жодними доказами та докорами не досягнеш. За допомогою точної та реальної події з минулого можна перебудувати дійсність.

У буденному житті це виглядає так: чоловік прийшов додому п'яний. Почуття дружини, викликані такою ситуацією, зрозумілі... Жінка підсвідомо дає інформацію, що чоловік п'яниця, пропаща людина і нічого путнього чекати від нього не можна. Далі – цікавіше. Наступного дня чоловік має намір щось зробити. Дружина його підтри-

мує в цьому. Нібито помирилися, але тільки на словах. У душі жінка інтуїтивно відчуває, що сьогодні чоловік знову нап'ється. Ненайкращі передчуття викликають ненайкращі почуття і ведуть до ненайкращих наслідків. Чоловік щиро готовий змінитися, але почуття дражнять його, підштовхують до попередньої дії. Вирватися з цього «полону» майже неможливо. Дієвим способом може виявитися «гумка», якщо вона підібрана правильно.

Часто «гумка», яку застосовують для конструювання подій при точному їх відтворенні, робить дива. Люди, яким було важко через свій непростий характер заявити про свої законні права, блискуче досягають потрібного результату за допомогою цього способу.

Пам'ятайте: головна перевага «гумки» – блокувати негативні почуття.

Від редакції:

До газети надійшло перше запитання від читачки. Паня Наталія зі Сторожинця цікавиться, чи можна за допомоги безлогічного методу допомогти чоловікові позбутися звички до алкоголю. Відповідь на запитання – у наступному числі «Версій».

Для доброзичливої людини

70 років – ще не вік

або Секрети молодості від Віталія ДЕМЧЕНКА

Його ранок починається зарядкою і холодним душем. Від ранньої весни й до пізньої осені – купання у річці. Кватирка його вікна завжди, за будь-якої погоди, прочинена. Транспорт користується вряди-годи: ходить пішки. Його по-юнацьки струнку постать можна часто бачити на вулицях Чернівців. Він знає чимало потайних міських і довколаміських стежок. Та й у Карпатах почувається як удома, ніде не загубиться. За його плечима – сотні й сотні пройдених пішки кілометрів місцями, де до нього не ступала людська нога. Віталію підкорилася одна шоста планети.

Жовчна людина старіє швидко

– А в дитинстві я був дуже хворобливою дитиною, – зізнається Віталій Григорович. – Мене ображали всі, кому було не ліньки. Та семикласником записався у секцію боксу. І вже у 8-му сам захищав тих, хто цього потребував.

– Представляючи Вас, уникала слова «пенсіонер». Воно вам не личить, чуже якимось. Бо Ви, попри свій вік, людина молода. З Вами варто говорити швидше про вічну молодість. Переконана, чимало молодих людей позаздрили б струнності вашої постави, не кажучи вже про життєлюбство і творче завзяття. Випустити 4 книжки поезій за порівняно недовгий час – не кожному під силу. Та й Ваша фізична форма, а головне – активність викликає тільки подив...

– Дивуватися – дивуватися, а от заздрити не треба. Від цього почуття людина дуже швидко старіє. Що ж до вічної молодості, то, на жаль, не існує молодильних яблук. Але не дарма мудрі люди кажуть, що головне – дух. Здоровий дух керує людиною, роблячи її життєрадісною, позитивно налаштованою до інших.

Добре ставлення до людей – ось секрет, який на поверхні. Жовчна людина старіє раніше на десяти років. Це навіть лікарями доведено.

Крім того, великими вадами характеру є дратівливість і, як я вже казав, заздрісність. Від них рано зморшки з'являються. Коли людина доброзичлива, добра, то для неї 70 років – це не вік.

Не хвалитимусь, але кондуктори в тролейбусі часто до мене прискіплюються:

– Молодий чоловіче, а у вас що?

– Пенсійне посвідчення, – кажу. А у відповідь обов'яз-

ково: «Покажіть!». Я показую й обов'язково дякую за комплімент, піднімаючи настрій собі та кондуктору.

Відкрийся світові...

Не треба замикатися в собі, бо це теж дорога до старості. Свіже повітря, насичене іонами, які затримують старіння організму, та спілкування, яке дарує приємність, – ось наступні складові людської активності. І, не боюся тисячу разів повторювати, доброзичливість до людей та вміння прощати образи. Повірте, не існує смертельних образ. Вони такими є лише у нашій уяві. Ну, образили тебе, так візьми себе в руки. Адже одна з господарних заповідей – прощення. Навіть день такий існує – прощення. Це ж недарма так у світі повелося. І день злагоди є, коли свічки миру запалюють. А в індіанців, як відомо, існувала трубка миру, за допомоги якої вони все залагоджували. Повірте, такі традиції в різних народів світу виникли не випадково...

А ще дуже важливо бути відкритою, щирою і відвертою людиною. Бо коли затаїш зло на ближнього або позаздриш йому, то ці почуття обов'язково зруйнують тебе зсередини.

– Кажуть, що злість на увесь світ і образа на себе в тому числі спричинює захворювання на рак...

– Так, наші хвороби – це наслідок негативних емоцій. І тільки позитивні, світлі, радісні емоції подовжують активне життя. І, знову ж таки, – побільше спілкування. І не тільки з людьми, а й з природою. Бо ми є її частинкою і тому вона живить нас.

– А рух, який називають життям?

– Це вже фізична складова. Я ж досі говорив про духовне.

Щодо фізичного, то поділяю погляди геніального вченого і мислителя, кардіохірурга Миколи Амосова, який

виклав їх у книзі «Мысли и сердце». Так ось, він лікував усі болячки і хвороби фізичними вправами. В Амосова був радикуліт, а він лікувався фізкультурою, крутив обруч.

– Нарощував м'язи, щоби утримувати хребет?

– У похилому віці м'язи не наростиш. Але у формі залишатися вкрай необхідно. Бути у формі потрібно й для творчості. В силу обставин, коли я залишився один, – дружина померла, а донька з онуком мешкають на другій півкулі Землі, – щоби в голову не лізли погані думки, я почав більше працювати над словом: читати, писати. А це забирає дуже багато часу і сил. Банально кажучи, немає коли старіти: «Старість мене дома не застане, я в дорозі, я в пути...». Пригадуєте ці рядки з відомих колись пісень?..

– Я, до речі, теж помічала, наскільки молодшими за своїх ровесників виглядають люди, захоплені якоюсь справою...

– Так, це давно відомі людству рецепти. Але люди чомусь до них не звертаються, а шукають чогось незвичного. А воно, це незвичне, зовсім поруч.

У гармонії з довкіллям

– Що маєте на увазі?

– Наше місто. Нам, чернівчанам, я переконаний, дуже поталанило: таких мальовничих околиць немає ніде! Я свого часу сховався одну шосту планети, бував у таких відомих містах, які вважаються якщо і не найкрасивішими на планеті, але доволі прекрасними – це Київ, Санкт-Петербург, Москва, Алма-Ати.. Але тільки у Чернівцях, як ніде інде, навколишнє середовище дуже гармонійно наблизилось до людини. Кажу це не тому, що прожив тут усе своє свідоме життя, тобто понад 60 років, бо родом я з Харківщини... Подивіться самі: поруч – рукою подати – Цецено: 15 хвилин автобусом або 40-45 хвилин пішки і ви серед пралісу. Шкода тільки буків, які на вагу золота, бо нові українці безжалісно їх рубують. Австрійці не рубали, румуни не рубали, совети теж не рубали, а нові українці знищують унікальні насадження майже в центрі міста. Бо, як на мене, Цецено – це центр міста. Там треба зробити лісопарк, заказник. Адже реліктові буки Буковини ЮНЕСКО занесло до світового надбання, як ліси

Амазонки, скажімо, або тайгу Сибіру.

А з іншого боку міста – кемпінг. Теж лісопарк. А гідропарк на Пруті?! Це ж усе в межах міста. Не обов'язково сидіти в кав'ярні, дудлячи каву, від якої чманієш, як від ста грамів, а краще погуляти, зібрати чебрецю, м'яти, калини – чай з них вийде дивовижний.

– А Вам за стільки років прогулянки одними і тими ж місцями не набридли?

– Бог з Вами, Людмило! Це ж жива природа, вона неповторна, кожної миті інша. Це лише від довколишньої штучності у людей депресія та розлади сну. Я ж, скажімо, придумав собі подорож колишнім руслом річки Прут під 5-ма мостами. Річ у тім, що кожні 50 років річка міняє річище. Про це я вчитав у німецького вченого-етнографа Кайндля, який писав про Буковину. Вона, себто річка, зраджує один берег, переходячи до іншого. Так ось наш Прут перейшов до правого берега, а ліве річище вийшло на поверхню і ним можна йти. Це унікальний маршрут, який я хотів би запатентувати. І все це – у межах Чернівців!

– Ви нам його опишіть – і таким чином запатентуємо ваш маршрут...

– Починаю подорож під мостом, не так давно збудованим Федоруком. Поруч нього – старий. Уже 2 мости. Далі починається острівце і залізничний міст. Четвертий – це Калинівський і нарешті на Кемпінгу міст на Магалу – це 5-ий. Повірте, чудова подорож. Можна йти або узбережжям, або дном річки. Там чудові стежини, і річка стільки нашепче й наговорить тобі красивого, що мимоволі станеш поетом. Такі емоції

теж дарують молодість.

– А осіннє-зимово-весняні купання?..

– Я звик до них мало не з дитинства. Ми з братом жили у дуже складних умовах, узимку, під час евакуації ходили босоніж, бо не було в що взутися. Та зимові купання не раджу. Вони не кожному підходять. Хоча я моржую й зараз, але тільки коли сонячно, а не мряка. Загалом же не люблю радити. У кожного свій шлях. Особисто я вилікував свій хронічний радикуліт холодними ваннами. Це було років із 25 тому. Мені ніщо не допомагало. Тоді я вирішив лікуватися холодними водними процедурами. Налив повну ванну холодної води з крану і майже 10 хвилин, аж доки не посинів, лежав у ній. Як мовиться, клин клином. Потім розтерся до почервоніння рушником. І... вже 25 років минуло, як поперек мене не турбує. Але це допомогло лише мені. Можливо, тому, що я у це повірив. Але жодним чином не раджу повторювати те, що робив я.

– Віталію Григоровичу, Ви не жінка, тож запитаю руба: скільки Вам років?

– Уже 72, що правда, мій день народження скасували. – ?

– Жартую. Просто 72 роки мені стукнуло 7 листопада... В мене навіть вірш такий є: «Отмененное время, отмененные праздники».

– Хіба час можна скасувати?

– Ні, але це не всі, на жаль, розуміють. Утім, нічого не вдієш, я вже по той бік сьогodenня...

– А як же тоді вічна молодість?

– Вона має бути у серці. Або в душі...

Людмила ЧЕРЕДАРИК, «Версії»

Сканворд

Ключове слово:

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

				Птица от- ряда ка- зуаров	Марка са- молета	13	Пистолет	Покинута пашня		Крупные скачки		Чехов- ский рас- сказ		Зов		Жилище из снега		Буква ки- риллицы				Задняя часть ло- шади		Памир- ский бык	
	Мужское имя	Мужское имя		Наркотик								Измеря- ет ско- рость суд- на				Азбуч- ное начало									
	Молнии родной брат				Стих. Лер- монтова		Прах, заб- вение					Ударник в боксе		9							Пушной зверек	Марка пистолет		"... руку моет"	
	То же, что мелодия	Город в Бразилии		4			Приток Дуная					Лекарст- ва	Укра- шающие разводы						Мелкий бег		Японский театр	Место- имение			
	Мужское начало (Китай)				Тип пред- приятия	Верши- на Кара- корума						...-клус-кла н	Клейкая лента	Модель ДЭУ	Между "ша" и "еры"			1	Шарф			Банков- ское из- вещение			
Венце- носец	Мужск. имя		Река в Ка- захстане	Рос. певец			12	Буква ки- риллицы	Большой соблазн			6				Фильм Шахназаро- ва			Быстро- та движе- ния						
	Гречес- кая буква	Де...	Очень важная персона			Стих Пуш- кина		Женское имя	Вьет- намская монета	Проме- жуток времени						... не- везения в океане есть									
Одно- горбый верблюд				Воскли- цание								Стро- ительный камень	Единица сопротив- ления			"Черная акула" (вертол.)	Афри- канская муха ...			Краска для окон- ных рам	Приток Енисея				
	Ед. пло- щади			Ислам- ский про- рок					Ь см. пла- тить						7	Судовая кухня									
				2								Учение, обучение						Кубин- ская ва- люта							
Брат за- фира	Боевой клич	Часть лица	Итал. ар- хитектор									Китай- ский оу- нь		Будди- стские тексты	"...-2"(рос. рок-группа)		... КПСС	11	Земель- ная мера	Расточи- тельный человек	Город в Латвии				
Вспомо- гатель- ное суд- но ВМФ	"Каменный пояс"				"Маугли" (удав)		3	Танк вре- мен ВОВ	Левый приток Уфы	Восемь бит						Марка ав- томата	Полоса по краю								
Защита от ракет		8		Мужское имя	"Сын" у арабов			Великая стройка в Сибири				Женское имя							Кровосос						
Род- ственник роги					Город в Японии	Невольник	Мужское имя	5					Озерный осадок	Глуха- риная ту- совка	10	Самоза- щита без оружия									

на 7-14 травня

Ексклюзивний гороскоп для буковинців від Алли ЧУЖИНСЬКОЇ

ОВЕН
Позбувайтесь проблем 7-8-го на власний розсуд. 9-10-го відпочиньте на природі із сім'єю. 11-го будьте обережні в усьому. Доведеться вирішувати несподівані проблеми 12-13-го, а 14-го матимете можливість заробити.

ТЕЛЕЦЬ
7-8-го не діліться ні з ким ні роботою, ні удачею. У зустрічах 9-10-го зустрінете несподівані можливості для бізнесу. 11-12-го треба їхати у відрядження, але не вистачатиме грошей. 13-14-го знайдете кошти на цю поїздку.

БЛИЗНЮКИ
Знайомства 7-8-го корисні не лише для бізнесу. 9-10-го активно працюйте і заробляйте. Інтуїція підкаже вам, як поставитися до несподіванок 11-12-го. 13-14-го готуйте та укладайте угоди, освідчайтеся та одружуйтеся.

РАК
Справи 7-8-го будуть вдалимими, коли не підведе здоров'я. 9-10-го не шукайте допомоги в друзів, натомість відвідайте храм. 11-го не користуйтеся технікою. 12-13-го гроші витрачайте на родину. Несподіванки 14-го будуть приємними.

ЛЕВ
7-8-го матимете прибуток, але й витрати будуть значними. 9-го уникайте спілкування з владою. 10-11-го можна змінювати роботу і навіть професію. 12-13-го сподіватися можна тільки на вищі сили. 14-го не вживайте спиртного.

ДИВА
Уникайте начальства 7-го, а 8-9-го зможете виправити помилки. 10-11-го активно зароблятимете гроші, 12-го для цього треба буде їхати до іншого міста. 13-го можна розпочинати нові проекти, 14-го перевірте фінансові документи.

ТЕРЕЗИ
7-8-го зможете заробити на те, чого давно хотілося вашій родині. Відпочивайте з сім'єю 9-10-го, але не розкидайтеся грошима. 11-12-го відчуєте, що не варто виходити з оселі. 13-14-го активно розвивайте свій бізнес.

СКОРПІОН
Ваші рішення та дії 7-9-го будуть важливими для вашого бізнесу. 10-11-го зменшіть до мінімуму активність і пересування. 12-го не шукайте допомоги, а 13-14-го доведеться започатковувати проекти за межами міста.

СТРІЛЕЦЬ
Насолодіться удачею і відпочиньте 7-8-го. 9-11-го будьте обережні в розмовах і судженнях. 12-го зробіть щось корисне для родини. 13-го виконуйте все самотужки, а 14-го, навпаки, більше покладайтесь на оточення.

КОЗЕРІГ
7-8-го все складається добре і для родини, і для фінансів. 9-10-го – сприятливий час для починань і пошуку партнерів. 11-12-го, навпаки, виконуйте лише найнеобхідніше. 13-14-го виникає можливість цікавої поїздки.

ВОДОЛІЙ
Не марнотрайте 7-8-го, стережіться перетомми та травматизму 9-10-го. 11-12-го скористайтесь можливістю покращити життя родини. 13-14-го шукайте партнерів та інвесторів, започаткуйте давно омріяні проекти.

РИБИ
7-8-го не пропустіть удачу, бо події 9-10-го можуть бути не такими приємними. 11-12-го не покладайтесь на чиюсь допомогу, інакше вас спіткає розчарування. 13-14-го започаткуйте проекти, пропонуйте руку та серце.

Художній музей
Виставка, присвячена Дню Перемоги (із фондів ЧХМ).
Арт-студія «Музеум»: виставка «У ритмі танго».
«В раю» (Пам'яті Жени Жукова) – його авторська фотовиставка.
Виставковий центр «Вернісаж»
7 травня, 16.00: відкриття виставки Чернівецької організації НСХУ до Дня Перемоги.
Театр
8 травня, 18.30, «Туга за майбутнім».
Ляльковий театр
9 травня, 12.00, «Слоненя».
Обласна філармонія
У залі Центрального Палацу культури:
7 травня, 18.30: Концерт Академічного симфонічного оркестру Чернівецької облфілармонії.
Художній керівник і диригент – Заслужений діяч мистецтв України Йосип Созанський.

Органний зал
8 травня, 18.30: Камерний Хор «Чернівці», програма «Музика мого міста». Керівник – Надія Селезньова.
Кінопалац «Чернівці»
Довідки за телефонами 526370, 526649.
Палац кіно ім. О. Кобилянської
Великий зал. «22 кулі»: 11.00, 13.20, 15.40.
«Кошмар на вулиці В'язів»: 18.00, 19.50, 21.40.
Малий зал. «Натомлені сонцем-2»: 11.00, 14.20, 17.40, 21.00.
Кінотеатр імені Миколайчука
«Дім Сонця»: 15.10, 18.45.
«Поп»: 13.00.
«Красунчик-2»: 16.40, 20.15.

СТИЛЬНІ

Чернівецька мода – надія Європи!

Нещодавно відбувся показ робіт молодих чернівецьких дизайнерів модного одягу «Образ і стиль». Скептики можуть сісти, склавши руки, бо наші дизайнери показали високий європейський клас моделювання не лише красивого, але й якісного одягу.

Боді-арт художника Анатолія Житарюка

Робота «Плетене тіло». Важко повірити, але ця сукня зроблена зі звичайних шнурків

У показі брали участь стилісти, актори, дизайнери та художники. Не варто багато говорити про цей парад стилю. Просто подивіться на витвори молодих чернівчан, які голосно та яскраво заявили про себе в багатьох номінаціях: ескізи декору, аксесуарів, дизайн унікальних моделей вечірніх суконь, еко-мода, дизайн костюмів з нетрадиційних матеріалів, боді-арт, тату, графіті, паперова пластика, архітектура костюму, мистецтво витинанки і оригамі (мистецтво моде-

Сукня з поліетилену: Стильно та екологічно

Еко-мода з пакетів для сміття.

лювання фігурок з паперу).

Зі звичайної демонстрації костюмів показ перетворився на справжнє шоу, де були представлені дива перукарського мистецтва, візажу, хореографії, вокалу та пантоміми. Ще б пак, адже організатори поставили собі за мету презентувати Чернівці як центр моди,

Сильно і стильно

і їм це вдалося!

Девіз показу – «Краса – це форма геніальності». Оскільки автори колекцій мають різні погляди на естетику, їхні роботи були найрізноманітнішими – від лагідних класичних до відверто скандальних модерних убрань.

Амбітний проект став результатом праці творчого колективу дизайн-студії Любомири Зайцевої, конструкторського бюро Анни Молофій та Лілії Навольської за підтримки Співки ди-

Нічого зайвого – папір і нитки.

Авторська вечірня сукня

зайнерів України, Національної спілки художників України, екологічної ліги та Обласного художнього музею.

Емма АНТОНЮК, «Версії»

Версії

передплатний індекс:

09584

С-во про держреєстрацію
ЧЦ №260 від 16.10.2003 р.

Адреса редакції:
58003, м. Чернівці,
вул. Л. Кобилиці, 21а,
тел./факс 57-19-35
E-mail: versii@ukr.net

Наші реквізити:
Код ЄДРПО 32726216
п/рах. 26004017113743
в ЧФ «УКРЕКСІМБАНК»
МФО 356271

Шеф-редактор
Людмила ЧЕРЕДАРИК

Надруковано
у ТОВ «Буковинський
видавничий дім»
(м. Чернівці, вул. Прутська, 29)
тел. 52-57-41

Засновник: Л.Ф. Чередарик; видавець: МПП «Версії»
Ціна договірної. Зам. №488 Наклад: 17172
№19(331), 7.05.2010 - 14.05.2010

